

Seminar za člane IO in predsednike sindikalnih odborov

Izvršni odbor sindikalne podružnice je na predlog komisije za delo s sindikalnimi odbori organiziral dvodnevni seminar za predsednike sindikalnih odborov v EE in za člane izvršnih odborov. Seminar je bil 30. in 31. marca v Mojstrani.

Da bi vsebinsko poglobili dejavnost sindikalnih odborov in Izvršnega odbora, je program seminarja obsegal teme, ki so trenutno najbolj aktualne in za vsakodnevno delo sindikalnih odborov potrebne. V dveh dneh so tečajniki poslušali predavanja o:

- statutu železarne,
- tezah novega pokojninskega zakona,
- delovni zakonodaji,
- delavskem samoupravljanju,
- vlogi in nalogah sindikalne organizacije.

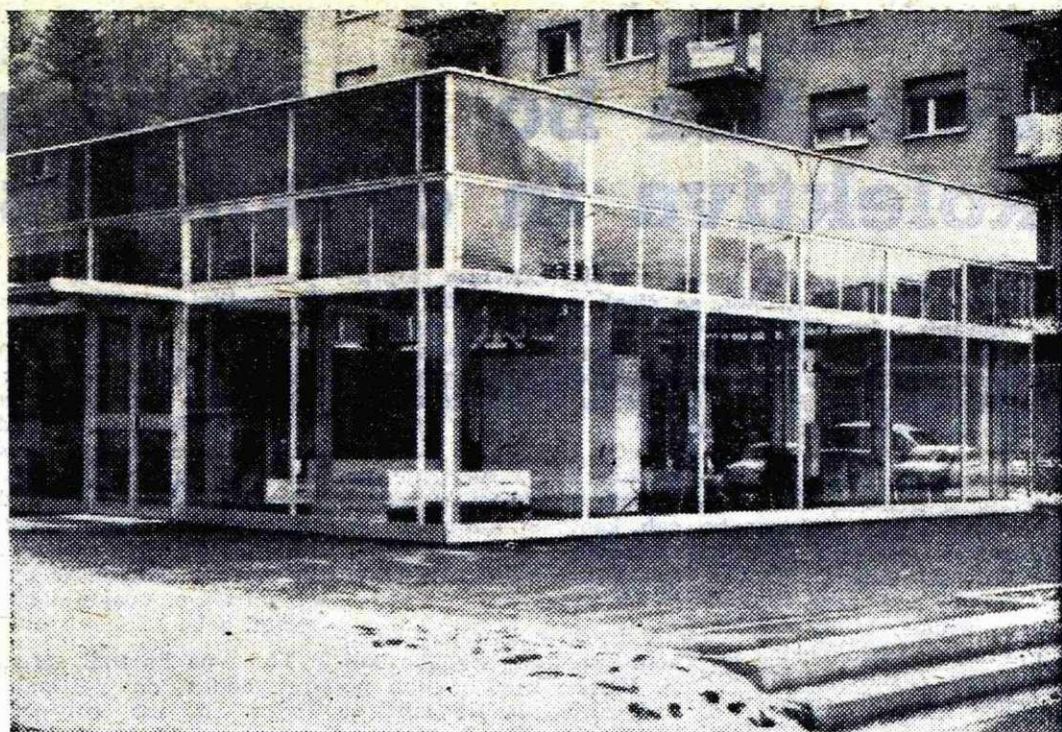
Predavatelji Dante Jasnič, Ivan Stana, Milan Polak in Ludvik Kejžar so snov podali dobro in zanimivo, tako da je bila po posameznih predavanjih živahna razprava, za katero pa je bilo žal predvideno premalo časa. Iz tega smo tudi zaključili, da je v razpravi lažje razčistiti določena načela, probleme in stališča, o katerih bi bile potrebne temeljite razprave še naprej.

Po izjavah udeležencev seminarja je v vsakem pogledu uspel. Pomenili so se o množicem, o raznovrstnih problemih in bodo lahko pridobljeno znanje in izkušnje koristno uporabili pri svojem delu.

Udeleženci so posredovali tudi nekaj koristnih predlogov za delo v prihodnje, predvsem pa so menili, da bi morali biti taki seminarji bolj pogosti. Tako bi morali za razčiščenje posameznih vprašanj organizirati debatne večere, govoriti večkrat o vlogi sindikata, analizirati vsako pomembno akcijo v kolektivu tako kot statut posamezne pravilnike in probleme kolektiva ter obravnavati v pogledu ekonomičnosti, političnega razpoloženja, odnosov in problemov vsako ekonomsko enoto posebej. Ponovimo še enkrat. Na seminarju smo vsi skupaj pri-

dobili nekaj novih izkušenj in znanja, nekaj novih napotkov ter zato lahko trdimo, da je uspel.

M. F.

V sredo, 1. aprila so na Jesenicah odprli nov trgovski lokal v novozgrajenem paviljonu poleg Narodne banke. V novi trgovini »Oprema« bo trgovsko podjetje »Zarja« prodajalo radijske in televizijske sprejemnike, pohištvo, električne aparate za gospodinjstvo, preproge, razne kristalne predmete, keramiko in še vrsto drugih artiklov za široko potrošnjo.

Nagradni natečaj

za določitev primerne imena počitniškemu domu Železarne Jesenice v Biogradu na moru

Gradbeni odbor počitniškega doma v Biogradu, na osnovi sklepa VI. redne seje, na kateri je pregledal prejete predloge prvega razpisa, razpisuje ponovni nagradni natečaj za najboljše ime za počitniški dom v Biogradu na moru.

Na novo organiziranemu in postavljenemu počitniškemu objektu je treba določiti ime, ki bo kratko, razumljivo, lahko izgovorljivo in smiselno povezano z namenom doma.

Za najboljši predlog je določena nagrada 5.000 dinarjev.

Če bo več avtorjev predlagalo izbrano ime, bo nagrajenca izžrebal gradbeni odbor na seji.

Predlog imena s šifro naj bo v posebni ovojnici, naslov in ime avtorja pa tudi v posebni ovojnici, ki naj bo označena s šifro.

Predloge pošljite na naslov: Železarna Jesenice — vodstvo gostinske enote »Železar« do 15. aprila 1964.

Gradbeni odbor za počitniški dom v Biogradu na moru

Tudi letos enakomerno dovažanje rude

Zaradi izrednega pomanjkanja voz za prevažanje rude po železnici, so bili lani po posebnem dogovoru uvedeni maršrutni vlaki. Da bi tudi letos bil dovoz rude enakomeren in ne bi sovpadal s časom jesenskih povečanih prevozov, je bil koncem marca v Banja Luki sestanek za nov dogovor.

Zastopniki skupnosti ŽJ nice. Zato je bilo sklenjeno, ŽTP Ljubljana, Zagreb, Banja Luka, rudnika Ljubija in Železarne Jesenice so se domenili, da bomo letos začeli s temi prevozi že s 1. aprilom. Letos sicer ne bo takih težav z vagoni kot lani, bodo pa zaradi tega težave na progah, ker je proga Bosanski Novi — Sunja v generalnem popravilu in ker elektrificirajo progo Ljubljana—Jesenice. Zato je bilo sklenjeno, da prazne garniture voz ne bodo več tekale direktno z Jesenic v Ljubijo, ampak bo ŽTP Ljubljana dala dnevno Zagrebu in ta Banja Luka vagona za obe garnituri, na račun izenačenja v obračunskem vozovnem parku. Za natovarjanje rude se bo ŽTP Banja Luka obvezala proti rudniku Ljubiji s posebno pogodbo, v kateri bo številčno in časovno določena dostava vagonov za nakladanje. Prevoz naloženih garnitur bo penaliziran po pravilniku za prevoz maršrutnih vlakov, v katerega obračun bo predvidoma vključeno tudi naše podjetje.

Do uveljavitve novega voznega reda v maju bodo vlaki prihajali na Jesenice po starem, tako kot lani ob 5.30 in 16. uri. Ker moramo dobiti še dve ladji uvozne rude, je bilo dogovorjeno, da bo do 20. aprila prejela Železarna Sisak iz Ljubije vlak rude več. Nakladalni in razkladalni rok bosta ostala v mejah obstoječih pogojev.

Sodelovanje med železarnami in železnico je tako postalo že stalen in nujen način dela. Le usklajevanje nakladalnih, prevoznih in razkladalnih zmogljivosti vodi namreč do enakomernosti, ki je porok za najboljšo izpolnitev transportnih nalog.

B. B.

Udeleženci seminarja za predsednike sindikalnih odborov EE ter člane Izvršnega odbora. Seminar je trajal dva dni, organiziral pa ga je Izvršni odbor sindikalne podružnice Železarne Jesenice na predlog komisije za delo s sindikalnimi odbori

Potrebna bo še večja prizadevnost kolektiva in organov samoupravljanja

Ko je delavski svet EE gostinske enote »Železara« razpravljal o zaključnem računu, so člani ugotovili, da je bilo poslovanje v letu 1963 učinkovitejše in da so bili zaključki, sprejeti za leto 1963, uresničeni. Samoupravni organi so z večjo odgovornostjo in samostojnostjo spremljali dogajanja in poslovanje EE. Zaželeno bi bilo, da bi ta aktivnost bila letos še večja in bolj uspešna.

Ekonomski položaj, v katerem je trenutno GEZ, bržčas tudi v prihodnje ne bo dopuščal posebnih razmerij pri delitvi čistega dohodka, v kolikor bodo cene za določene usluge, kljub naraščanju cen na tržišču, ostale plafonirane. Zastarelost in iztrošenost osnovnih sredstev je tudi vplivala na dosednji način obdelave in zaradi tega bo treba pri obstoječih zmogljivostih iskati boljše izkoriščanje s hitrejšim porastom realnih osebnih dohodkov. Porast osebnih dohodkov v letu 1963 ni bil skladen s storilnostjo, saj so lani porasli v primerjavi z letom 1962: realizacija storitev za 21,86 odstotka, realizacija storitev na enega zaposlenega za 16,45 %, število zaposlenih za 6,92 % in osebni dohodki na enega zaposlenega le za 4,63 odstotka.

V bodoče bo treba boljše stimulirati delovna mesta, ki

so osnova za merjenje poslovnih rezultatov v točilnicah, kantinah, kuhinji in pospravljalki in to na osnovi ugotovljene realizacije opravljenih uslug.

V lanskem letu je bil ekonomski položaj nekoliko boljši. Vzroke za še vedno nezadovoljivo stanje moramo iskati v neurejenosti cenah za strojne usluge. Brez dvoma bomo morali politiko formiranja cen za usluge uskladiti in približati spreminjanju cen na tržišču za kmetijske in živilske izdelke. Dosednji sistem plafoniranih cen do neke mere paralizira produktivnost v obračunskih enotah, saj v naprej določa negativen rezultat v poslovanju (planirana izguba).

Tudi število zaposlenih bo v bodoče neposredno odvisno od sedanjega obsega in strukture dejavnosti glede na mehaniziranost in sodobne

postopke, ki danes še niso na zadovoljivi stopnji. Sodobno bomo morali opremiti obrate in dobiti strokovno bolj usposobljene kadre. Vso pozornost bomo morali posvetiti vzgoji kvalificiranega kadra za menze in kantine ter delovna mesta v upravi. Kvalifikacijska struktura kadra mora postati osnovna pot k uresničitvi programa bodočega razvoja ekonomske enote ob hitrejšem uvajanju novih metod dela.

Treba pa bo tudi spremeniti odnos do gostinskega kadra in vse prepogosto mnenje, da naši ekonomski enoti ni potreben strokovni kader. Ta problem nas spremlja že vseskozi, morali pa ga bomo v celoti rešili, če bomo hoteli uvedti 42-urni delovni teden, saj bomo morali povečati delovno storilnost ob boljšem izkoriščanju obstoječih naprav in delovnega časa.

Ob naporih, da bi čim bolj zadovoljili naglo naraščajočo potrošnjo in število uslug, smo zanemarili perspektivni razvoj ekonomske enote. Morali bomo vlagati v osnovna sredstva in investicije, ker

je to edina pot, ki bo omogočila perspektivni razvoj naši EE po smernicah, o katerih bomo razpravljali ob perspektivnem sedemletnem planu in finančnem planu za letošnje leto.

O rezultatih v zaključnem računu velja poudariti, da so bili doseženi na osnovi večje storilnosti in boljše delovne discipline, boljšem izpolnjevanju delovnih nalog in zahtev. Borili smo se tudi s subjektivnimi problemi, ki se kažejo v neustreznosti kakovosti, zamujanju rokov in neizpolnjevanju obveznosti. Kakovost uslug je sploh eden osnovnih problemov, zaradi katerega so upravičene reklamacije zlasti na kvaliteto in okus jedil. Izboljšanje kakovosti pa je odvisno predvsem od obstoječega kadra, ki se še vedno premalo zaveda naloge, da z razpoložljivimi sredstvi pripravi čim boljše izdelke. Če izvajamo znane objektivne probleme, pomenijo oviro pri doseženih rezultatih tudi spremenljive cene na tržišču, ki zmanjšujejo učinek poslovanja, ker še zdaleč ni tak kot bi lahko bil pri ustaljenih tržnih cenah in gospodarskih predpisih. Precejšnje obremenitev pri poslovnem uspehu pomeni predpisana stopnja prometnega davka na alkoholne pijače, ki ne bi smela biti

določena na prodajno ceno. Določilo naj bi temeljilo na osnovi prodanih količin, tako kot to predlagajo strokovne zbornice. Dosednji način zmanjšuje poslovni uspeh. Sodelovanje naše enote z gospodarsko zbornico je bilo omejeno le na pobiranje predpisane članarine in bo treba stike izboljšati ter z njo tesno sodelovati.

Realizacija finančnega plana je zahtevala od obračunskih enot hitrejšo reševanje vprašanj prilagajevanja zahtevam podjetja, zniževanje materialnih in režijskih stroškov, izboljšanje organizacije dela in solidnejše poslovanje. Tudi v bodoče bomo morali izpolnjevati splošne pogoje skupnega poslovanja, če bodo osnovani na realnih zahtevah in možnostih, ob upoštevanju postavk, doseženih v lanskem letu. To pomeni, da se bo morala naša ekonomska enota tudi v bodoče prizadevati, da bo z razpoložljivimi materialnimi, materialnimi in političnimi možnostmi premagala ovire pri izpolnjevanju vedno večjih in bolj zahtevnih planskih nalog. Z ekonomskimi ukrepi, ki ne bodo smeli omejevati možnosti niti pobude EE, bomo morali stremeti za še boljšimi rezultati.

Jože Frece

EE javornik IV

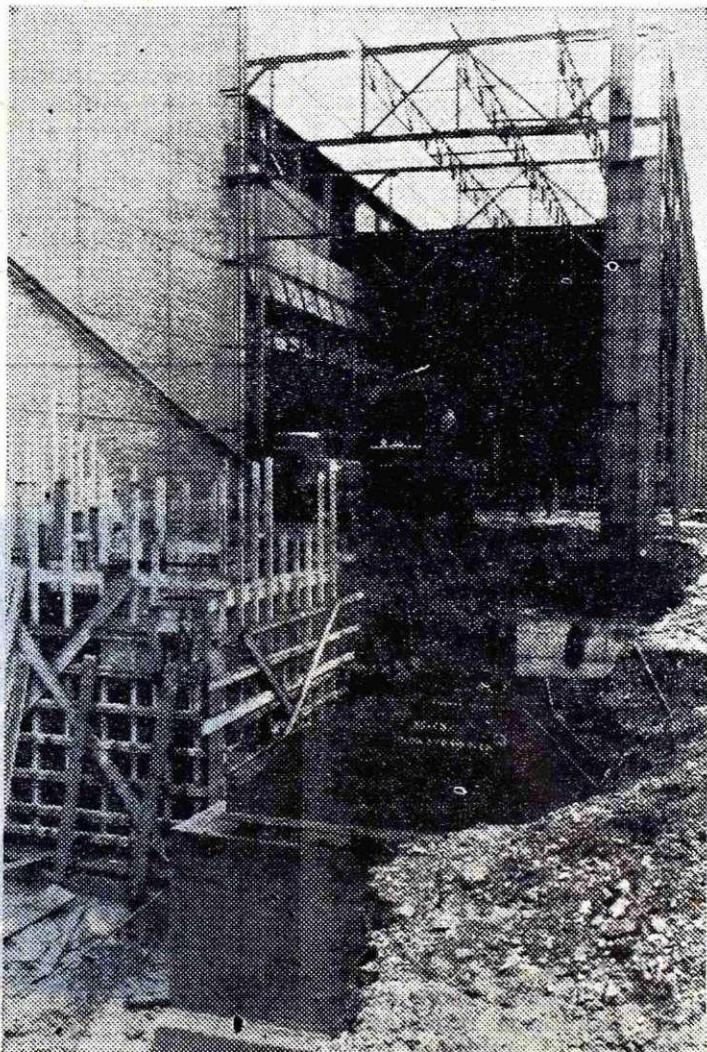
Kaj bo z odpremni oddelkom na Javorniku?

Na 31. seji zbora ekonomske enote Javornik IV, ki je bila 24. marca, so obravnavali osnutek statuta železarne. Razprava je bila toliko bolj živahna, ker so načeli vprašanje nove organizacijske strukture odpremne oddelka — obrata Javornik IV.

Sodelavci, ki so zaposleni v tem obratu, so v predlaganem osnutku statuta železarne jesenice zaman iskali obrat Javornik IV. Na seji zbora EE so ugotovili, da sedanja organizacijska oblika, to je ekonomska enota z zborom EE in upravnim odborom ter sindikalnim odborom v celoti odgovarja

svojemu namenu. Ugotavljajo tudi, da so samoupravni organi zelo uspešno delali ter reševali gospodarsko in ostalo problematiko. Že upravni odbor EE Javornik IV je na svojih sejah večkrat razpravljal o bodoči organizaciji odpreme na Javorniku. Kolektiv od morebitne reorganizacije to je od priključitve h ka-

kemu drugemu proizvodnemu obratu ali pa komercialnemu sektorju, ne pričakuje večjih delovnih uspehov. Z morebitno reorganizacijo bi dosegli le to, da bo kolektiv razcepljen in ne bo prave povezave med posameznimi odpremni skupinami, ki pa je nujno potrebna. Med drugim so obravnavali tudi 165. in 166. člen osnutka statuta, toda niso se strinjali s priključitvijo celotnega obrata h komercialnemu sektorju, ampak samo za špediterska dela. V zvezi s to problematiko so že večkrat zahtevali ustrezen odgovor, toda doslej ga niso dobili, prav tako niso dobili ustreznih pojasnil, čeprav vemo, da je tudi odprema naših izdelkov zelo pomembna in jo je treba obravnavati vzporedno s topilniškimi in valjarniškimi obrati. In ne samo to! Odpremni oddelku bo treba v prihodnje posvetiti še večjo pozornost, saj delavci, ki so zaposleni v obratu Javornik IV, delajo pod zelo težkimi pogoji (premajhni delovni prostori, izpostavljeni pa so tudi raznim vremenskim nevarnostim). Prav bi bilo, da komisija za izdelavo statuta železarne Jelenice še pred dokončno izdelavo besedila obrazloži kolektivu Javornika IV svoje mnenje, pa tudi prednosti, ki naj bi jih imela nova morebitna reorganizacija.

Fotoreporterjevo oko na Belskem polju, kjer hitijo s temelji za nove naprave

RAZPIS

Svet Svobod in prosvetnih društev občine Jesenice razpisuje

razpisuje

natečaj

scenarijev za naslednja praznovanja:

1. praznik dela — 1. maj,
2. dan mladosti — 25. maj,
3. občinski praznik — 1. avgust,
4. 20-letnico SNOS.

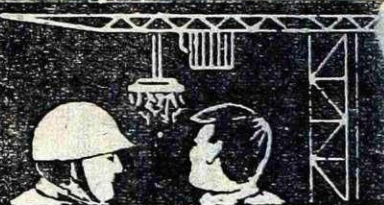
Scenarij mora obsegati najmanj enourni program ter upoštevati možnosti amaterskih izvajalskih ansamblov.

Za scenarij sta razpisani pod vsako točko dve nagradi v višini: 20.000 in 10.000 dinarjev.

Dela pošljite pod šifro, zraven pa priložite v posebni zaprti kuverti ime in priimek ter naslov in sicer do 20. aprila letos na naslov:

Svet Svobod in PD občine Jesenice — gledališče »Tone Čufar.«

Nesreče

Ob zamenjavah dnin ne moremo ustaviti prometa

TOPILNICE

VISOKE PEČI

Ališič Kasim, topilec, si je opeknel oko pri čiščenju odtočnega kanala, ko je železo brizgalo.

Franca Oblaka, mazača aglomeracije, je pritisnilo kolo protiuteži poševnega dvigala, ko se je vzpenjal po lestvi na poševno dvigalo.

MARTINARNA

Vinko Bric in Gorgi Bogdanovski, jamska pomočnika, sta se opekla na obe nogi pri vlivljanju, ker zamašek ponovce ni držal in je jeklo močno brizgalo.

Anton Kraljič, ponovčar, se je pri izbijanju izlivka udaril na palec leve roke.

Fikret Bešič, pomočnik čistilca preboda, je zapenjal vroče brame. Pri tem je izpod dvignjene brame pihnil vroč pesek in ga opeknel na levo nogo.

Stefan Kozar, pomočnik ponovčarja, je nameščal vodilo v ponovci. Njegov pomočnik je nepravilno izpustil vodilo, ki je ponesrečen vroč pesek in ga opeknel po levi nogi.

Maksu Ravniku, ponovčarskemu zidarju, je pri gretju ponovce spodrsnilo in se je udaril na kolk.

Karel Zevnik, jamski pomočnik, je hotel zapeti lijak, ki se je pri tem obrnil in pritisnil ponesrečenca ob verigo.

Karel Virant, plamenski rezalec, je ravnal staro železo. Pri tem se je s kosom starega železa udaril na sredinec desne roke.

Jože Albrecht, žerjavovodja, je skočil na žerjavov podest. Pri tem se je zlomila deska, ponesrečenec je padel in si poškodoval prsni koš.

Božidar Majnik, nakladalec starega železa, je nakladal koritne vozove in se pri tem udaril na palec desne roke.

Ilija Kuraš, topilniški pomočnik, je kopal žilindro v prebodni jami in mu je kos žilindre poškodoval nart desne noge.

Gabrijel Divjak, jamski pomočnik, se je opeknel, ko je žilindra brizgala iz žilidrne banje med prenosom z žerjavom.

LIVARNA

Milivoj Perišič, čistilec litine, je z roko potegnil po hrupavem in ostrem ulitku in si porezal roko.

Jože Očko, livar — kokilar, je z žerjavom prenašal železne plošče, ki so zdrsnile: verige in ponesrečenca pokodovale desno nogo.

SAMOTARNA

Mehmed Mušič, dovažalec materiala, je z žico drezal v ev za vsip materiala na elevator. Ker je bil elevator v ogonu, mu je žico potegnili

iz roke. Ponesrečenca je pri čeviška vrata. Pri tem se je tem posnelo kožo na desni roki.

VALJARNE

JAVORNIK I

Jože Adlešič se je s kladi-vom udaril na palec leve roke, ko je zbijal podstavke pri odvodki.

Štefan Jadran, pomočnik pri progi. Pri valjanju okroglega železa je sodelavcu po neprevidnosti zaneslo železo izven odvodnega žlebu in opeklo ponesrečenca na roko in nogo.

VALJARNA 2400

Emil Mavrar je bil tega dne zaposlen kot avtogenski rezalec šturcev. Pri dvigovanju vpetih razrezanih šturcev z verigo je padla podložna tračnica s podstavka (brame) na tla, se nagnila in pritisnila ponesrečenca ob ploščo, pri čemer je dobil poškodbe na obeh nogah.

Joža Rupar je pri remontu potisne peči oziroma pri vlečenju bram iz peči nepravilno prijel kleščnico, ki mu je poškodovala prst leve roke.

ZIČNA VALJARNA

Martina Zupana, zankarja, je pri sekanju prob ovala na progi 270 zadnji konec žice oplazil po desni nogi in ga opeknel.

JEKLOVLEK

Franco Lesjak, delavec v adjustaži, se je peljal na prednjem koncu voza, s katerim je šel po material. Zaradi hitrosti voza ni mogel takoj odpreti vrat in voz mu je pritisnil levo roko ob plo-

STROJNO-ENERGETSKI OBRATI

KONSTRUKCIJSKA DELAVNICA

Franco Šmid, elektrovarilec v konstrukcijski delavnici, je čistil zvar. Medtem mu je žerjavovodja z bremenom prekucnil na hrbet zaščitno steno, ki mu je presekala kožo na licu.

Anton Justin, ključavničar v konstrukcijski delavnici na Javorniku, je pri prenašanju U profilov padel in si poškodoval koleno.

ELEKTRO DELAVNICA

Edvard Kavčič, obratni električar v predelovalnih obratih, je dvigal zaščitni pokrov nad priključki. Ker mu je spodrsnilo in je izgubil ravnotežje, je odskočil preko odprtine z navijalci in si poškodoval peto desne noge.

GRADBENE DELAVNICE

Edvard Tišov, klepar v kleparni, se je pri zabijanju kljuk za snegobran udaril na palec leve roke, ker mu je med zamahom spodrsnilo.

ENERGETSKI OBRATI

Ivan Bizjak, upravljač parnega kotla na Jesenicah, je odstranjeval žico s podesta in si pri tem poškodoval desno oko.

PROMET

Ladislavu Lipovšku, premikaču v livni lopi, je pri podkladanju voza, naloženega z bramami, zmečkalo tri prste na desni roki.

Letošnji vpis na šolo za zdravstvene delavce: da ali ne

Na Jesenicah že drugo leto obstaja štiriletna šola za zdravstvene delavce, ki jo nekateri imenujejo kar srednja medicinska šola. Prvi in drugi letnik obiskuje sedaj 62 gojenk, od tega jih je 30 iz naše občine, 15 iz radovljiske in 17 iz ostalih občin v Sloveniji. Sedemletni plan predvideva velike potrebe po novih medicinskih sestrah za notranje delo, ki jih tovrstne šole v Sloveniji ne bodo mogle zadovoljiti.

Toda za novo šolsko leto je vprašanje, če bo sploh mogoč vpis v to šolo na Jesenicah in sicer zaradi prostorov. Šola nujno potrebuje tretjo učilnico, če hočemo, da bo vpis v šolo kontinuiran. Že sedaj so pogoji za

normalno delovanje šole zelo neugodni, kar se je pokazalo tudi pri učnem uspehu gojenk. Morda bi bila edina možna rešitev, če bi šola začasno dobila eno učilnico v gimnaziji, morda pa so še druge rešitve. Res bi bilo škoda, če letos vpisa v to šolo ne bi bilo, saj vsi dobro vemo, da je vprašanje, kam z dekleti, vsako leto težje.

To je problem, ki zahteva pravočasno akcijo pristojnih družbenih činiteljev na Jesenicah, saj bi s tem omogočili izobraževanje potrebnega kadra, dekletom iz naše in drugih občin pa cenejšo pot do strokovne izobrazbe in zaposlitve.

V letošnji četrti številki našega lista smo brali članek pod naslovom »Ne hodimo po železniških tirih, v sedmi »Za las je ušel smrti«, v predzadnji pa »Strojevodja preprečil smrti« no nesrečo. Nimam namena na tem mestu razsojati kdo je kriv in kdo ni, pač pa reči, da je prav, da se čimvečkrat razgovarjamo in pišemo o takih in podobnih nezgodah.

To zato, da se na ta način drug drugega opozarjamo, da se vedno ob vsakem času in okoliščinah zavedamo, da nam majhna lastna ali sodelavčeva neprevidnost lahko povzroči nesrečo, pa tudi smrt. V članku »Ne hodimo po železniških tirih«, je bilo povedano, naj vsak preden stopi na nezavarovan prehod, dobro premisli in se prepriča, da ni nobene nevarnosti ter se spomni posledic, če bi se neprevidno namenil po tirih. V objavi »Za las je ušel smrti« je bilo v poduk zapisano, naj nikoli ne pozabimo pogledati levo in desno, če že moramo čez tire. S tem se namreč prepričamo o vožnji odnosno mirovanju vozil na tirih. Tokrat je bilo tudi rečeno, da mora osebje prometa, zato ker nimamo odgovarjajočih signalnih naprav, ki bi signalizirale vožnje tirnih vozil in ker mest, ki so določena za prehode, nimamo zavarovanih, paziti na vse kar se dogaja na in ob tirih. Jasneje izraženo, smo za varnost v tovarni odgovorni vsi, ki se gibljemo okoli strojev in tisti, ki vodijo stroje.

Predloga pisca zadnjega članka, da ob zamenjavah prometno osebje ne bi smelo premikati, namreč vedno ni moči izvajati, ker smo vezani na prihode železniških tovornih vlakov, ki sicer niso po vznojem redu predvideni ob izmenjavah, lahko pa prispejo zaradi zamud prav v tem času. Analagno predlogu bi morali tudi žerjav ustaviti, če se gibljemo pod njim; a vendar vozi, ker upoštevamo opozorilo »Ne zadržuj se pod visečimi bremenimi«. Prav tako moramo upoštevati opozorilo »Andrejev križ«, ki stoji pred vsakim prehodom in nas opozarja, da moramo paziti na vozila. Načelno je sicer omejeno premikanje ob izmenjavah, toda po potrebi ga je dovoljeno opravljati, vendar z večjo skrbjo. V takih primerih mora strojevodja opozarjati s piščalko, premikač pa mora na določenih prehodih obvezno korakati pred čelnim vozilom. Razumljivo, da te varnostne mere ne zmanjšajo skrbi prometnega osebja za osebno varnost vsa-

kega, ki se je namenil preko tirov, ob zamenjavi dnin ali med delovnim časom. Zato se, preden stopimo na tir, ravnajmo tako kot da se vozila vedno gibljejo, če smo osebje prometa, pa kot da nihče ne pazi na svojo osebno varnost. Mislim namreč, da v kolikor bomo vsi, ki hodimo po tirih, pazili nase in tisti, ki premikajo po tirih, pazili na nas, ne more priti do nesreče.

B. B.

Kje so lokacije za gradnjo montažnih stanovanjskih hiš?

V vseh povojnih letih je stanovanjsko vprašanje na Jesenicah zelo problematično. Res je sicer, da smo na Plavžu, Podmežaklju, na Koroski Beli, na Lipcah ter v Žirovnici zgradili že veliko stanovanjskih objektov in jih še gradimo, toda kljub temu ima samo stanovanjska komisija Železarne Jesenice vpisanih okrog 500 prosilcev za stanovanja. Med prosilci je precej takih, ki bi radi zgradili montažno stanovanje oziroma hišo tipa »Jeloviča«, ali pa bi gradili v okviru stanovanjske zadruge. Kljub pripravljenosti prosilcev, da bi sami aktivno sodelovali pri gradnji stanovanj in tako prispevali k čimprejšnji rešitvi lastnega stanovanjskega problema ter stanovanjske problematike v občini nasploh, pa so težave, ki jih sami prosilci brez pomoči občinske skupščine ter ostalih odgovornih činiteljev ne bi mogli rešiti. Nihče namreč še ni odgovoril na vprašanje, kje so v naši občini lokacije za gradnjo takih stanovanj. Morda je še kaj prostora nad progo, na Lipcah, v Žirovnici, na Hrušici itd. Prosilcem za stanovanja, ki so pripravljeni graditi v okviru zadružne gradnje montažnih stanovanj, bi morali pri iskanju ustreznih lokacij vsekakor pomagati, saj je vendar gradnja takih objektov cenejša in tudi hitrejša. Ob hitri in nemoteni gradnji je možna vselitev že v enem letu, medtem ko je po drugi strani treba čakati na vselitev v novozgrajeno stanovanje dalj časa. Prav bi bilo, da nekdo odgovori na vprašanje glede izbire lokacij, kakor tudi na vprašanje, kakšne možnosti imamo v naši občini, da bi lahko pospešeno gradili taka stanovanja.

ZAHVALA

Celotnemu kolektivu navigatorne elektro-delavnice Jesenice se iskreno zahvaljujem za zbrani znesek, ki so mi ga s tolikim razumevanjem poklonili v zame tako težkem času, ob smrti moje sestre.

Nežka Freljih

Po rekonstrukciji bodo delovni pogoji v livni jami martinarni mnogo boljši

Za izpolnitev letošnjega plana: 28 do 29.000 ton jekla mesečno iz naše jeklarne

Naš sodelavec je pred kratkim obiskal tehničnega direktorja Bogomila Homovca ter mu zastavil vprašanje:

»Po poročilih, ki smo jih priobčili, se proizvodnja in realizacija gibljeta zelo ugodno. Kakšne so perspektive za vse leto in kaj je najvažnejše za uspešno izpolnitev plana v letu 1964?«

Tehnični direktor je odgovoril:

V »Železaru« ste pravzaprav že precej pisali o tem vprašanju, zato bi se omejil le na najosnovnejšo problematiko.

V prvih treh mesecih bomo realizacijo prekoračili za okrog 400 milijonov dinarjev ali približno za 3 %. To bomo dosegli predvsem zaradi uspešne proizvodnje v vročih valjarnah in hladno predelovalnih obratih. Na žalost pa v jeklarni zaostajajo za okrog 2500 ton za letno nalogo. Poleg tega so v jeklarni težave s kvalitetenim programom, ki v prvem kvartalu ne bo izpolnjen. Zaradi velike količine žvepla, ki ga vsebuje posamezna šarža, le-ta ne odgovarja naročenim kvaliteta, vse to pa je posledica visokega odstotka žvepla v mazutu. Delno smo slab mazut nadomestili z izboljšano kvaliteto grodlja, za kar je CDS odobril posebno premijo, ker je uvidel važnost kvalitetnega programa v jeklarni. Predvidevamo, da bomo morali za izpolnitev plana kupiti 20 tisoč ton jekla — gredic ali ingotov, kar pa na žalost še ni zagotovljeno, razen 2400 ton ingotov iz Siska, ki so praktično že dobavljeni. Imamo možnost dobiti nekaj ingotov iz Nikšiča, vendar pogajanja zaradi visoke cene niso zaključena. Poleg višje cene moramo plačati še 8000 dinarjev na tono prevoznih stroškov. S tako visoko ceno bi pri večini naših izdelkov povzročili čisto izgubo.

Na dobavo jekla iz Železarne Sisak ne moremo računati, ker je začela njihova valjarna poskusno obratovati in bo verjetno lahko predelala vse jeklo. V primeru, da bodo v Sisku dobili po drugi strani nekaj ingotov na razpolago, lahko računamo na manjše količine gredic. Uprava železarne si prizadeva, da bi dobila dovoljenje za nabavo deviz in uvoz gredic iz Julijske Krajine v Italiji, vendar nam to do sedaj še ni uspelo. Iz vsega tega sledi, da še nimamo preskrbljenega jekla za celoten plan železarne in bi zato morali iskati predvsem rezerve v proizvodnji doma, to je v domači jeklarni. Na električni peči je proizvodnja že do sedaj res rekordna, vendar nas to količinsko ne rešuje. V martinarni pa proizvodnja, predvsem iz objektivnih razlogov, ne dosega plana. Če analiziramo rezultate po posameznih pečeh, pa vendar opazimo, da imamo še rezerve pri posameznih operacijah, da so popravila daljša na posameznih pečeh kot je potrebno, da so šaržni časi zaradi nekaterih zastojev predolgi, da je treba čakati na livno jamo, da je več predorov šarž in da so posamezne šarže prelahke itd.

CDS je, ocenjujoč važnost proizvodnje v martinarni, odobril za povečano število šaržev na posameznih pečeh posebno stimulacijo, tako da bo večja proizvodnja še posebej nagrajena. Rezultati v zadnjem mesecu kažejo že rahlo izboljšanje, vendar pa to še ne zadostuje za normalno obratovanje podjetja.

Ce hočemo torej plan železarne izpolniti, moramo proizvodnjo jeklarne povečati vsaj na 28 do 29.000 ton mesečno pri vlivanju kvalitete po programu. Da bi to dosegli, pa morajo sodelovati tudi službe in ostali obrati, zlasti nabavna služba z redno preskrbo surovin in kvaliteten goriv, promet s pravočasno dostavo materiala in vzdrževalci s pravočasnimi vzdrževanjem. V glavnem pa je odvisna proizvodnja od kolektiva martinarne, ki naj stremi za tem, da bi ponovili vsaj uspehe iz leta 1962.

EE šamotarna

4. redna seja delavskega sveta

V torek, dne 30. marca je bila 4. redna seja DS EE šamotarne. Razpravljali so o izpolnitvi sklepov, uspehih in neuspehih v februarju in ugotovili, da so kljub težavam zaradi pomanjkanja določenih surovin kot žgane gline iz Zagreba, kremenjaka iz Mirne in surove gline iz ČSSR zadovoljivo rešili kvalitetne probleme, tako da ni bilo večjega odstopanja od predvidenih in zahtevanih predpisov.

Plan so izpolnili s 102,89 %, vendar asortimenta žganja opek niso izpolnili, precej več pa so izdelali mas, kar je ugodno vplivalo na izpolnitev plana. Ugodno je na izpolnitev plana vplivalo zmanjšanje izmečka, ki ga je bilo v tem mesecu 4,50 %, ali za 1,30 % manj kot v februarju. Ugodni so tudi rezultati pri ponovni opeki, saj je bila vzdržnost ponovc 10,36 % šarž in izplen 87,83 % ali 1,83 % nad planom.

Zastoj so bili manjši za 1,67 % in to v glavnem zaradi manj okvar in remontov. Posebne težave so zaradi delavcev, saj so imeli namesto 136 le po 116 delavcev povprečno na delu. Iz finančnega poročila je bilo razvidno, da je šamotarna v februarju dosegla zvišanje za 439.482 din in to zaradi večjih stroškov centralnih delavnic, ker so nekatere obremenitve namesto v januarju obračunali šele v februarju. Analiza stroškov je nadalje pokazala povečanje stroškov za paro, ki so jo nenadoma podražili kar za 11,18 din/t, brez da bi predhodno obrazložili vzroke za to. DS EE meni, da bi morali izmeriti porabo pare in šele na osnovi dobljenih podatkov sprejati ukrepe.

Giblivi del osebnih dohodkov je bil v primerjavi s februarjem 1964 večji za 13,37 %, toda še vedno precej izpod povprečja železarne. Člani DS EE menijo, da bo treba zaslužek šamotarne uskladiti z drugimi (po višini) obrati in ga prilagoditi današnjemu stanju.

Razprava o odpremi je pokazala, da ima kolektiv izredne težave zaradi slabega dostavljanja ladij. Tako so v oddelku mlini v torek, 21. marca letos, ko so izdelovali mašilno maso za plavže, morali dve uri čakati na dostavo ladij in šele potem so lahko nadaljevali z delom. Ker izdelava plavžarske mase ne dopušča vmesne proizvodnje drugih izdelkov, je bil kolektiv praktično dve uri brez dela. Kdo bo plačal tako izgubljenih 36 ur?

Da bi preprečili stalna namigavanja in sumenčenja o slabi kvaliteti, posebno reprodukcijskega materiala, od strani kvalitetnih kontrolorjev OTK, ki nimajo za opravljanje tega dela dovolj strokovne podlage, je DS EE sklenil, da bo ne le po sestavih, ampak po posameznih šaržah zasledoval uporabnost in vzdržnost šamotnih izdelkov preko OTK in RO.

Razpis

Odbor Ljudske tehnike pri Železarskem izobraževalnem centru Jesenice razpisuje občinsko tekmovanje v gradnji tranzistorskega sprejemnika v okviru III. JPI. Tekmovanje bo 12. aprila 1964 ob 9. uri v delavnici izobraževalnega centra (metalurška šola).

1. Pravico udeležbe ima vsak mladinec, član radio kluba, krožka ali šole v občini Jesenice in Radovljica.

2. Tekmovanje je posamezno in ekipno. Ekipo sestavljajo trije najbolje uvrščeni tekmovalci kluba, krožka ali šole.

3. Konceptija gradnje je tranzistorski sprejemnik — dioda kot detektor z dvakratnim nizkofrekvenčnim tranzistorskim ojačevalcem.

4. Material za gradnjo prinese tekmovalec s seboj. Osnovna plošča je lahko opremljena s pušami, kontakti, tuljavo in vrtilnim kondenzatorjem. Slušalke ali zvočnik in baterija nista potrebna, ker bo s tem razpolagala ocenjevalna komisija.

5. Pri tekmovanju bo na vsakem delovnem mestu na razpolago spajkalnik in tinol. Ostalo orodje mora tekmovalec prinesiti s seboj.

6. Tekmovalna komisija bo ocenjevala hitrost graditve, kvaliteto sprejema, miniaturnost in estetski izgled.

7. Tekmovalno komisijo sestavljajo: Adolf Urbanc, Edvard Vengar in Ljubo Kokošinek.

8. Nagrajeni bodo: 5 posameznikov in 5 ekip z diplomami in praktičnimi darili.

9. Deset najboljših se bo udeležilo okrajnega tekmovanja, ki bo 19. aprila v Ljubljani.

10. Prijave sprejema Stane Mihelčič, odbor LT pri ŽIC Jesenice — do 10. aprila 1964. Veljaven je poštni žig.

Tehniko mladim!

Da bi bil notranji prevoz materiala lažji, je DS EE podprl mnenje obratovodstva, da naj se nabavi dva vilicarja z nosilnostjo 1000 do 1500 kg in bi s tem razbremenili precej fizičnega dela, na nekaterih delovnih mestih pa povečali proizvodnjo.

Na koncu so razpravljali tudi o čistoči in disciplini, ki ni najboljša. Ugotovili so, da so težave v glavnem le z mlajšimi sodelavci, ki svojih obveznosti ne jemljejo dovolj resno.

aR

Popravek

V članku »Strojniški tečaj gasilcev«, ki smo ga objavili v 13. številki na tretji strani, se je vrnila neljuba pomota. Stavek v drugem odstavku bi se moral pravilno glasiti takole: »Na izpitih 21. in 22. marca, ki jih je opravilo 31 tečajnikov, je doseglo 10 odlično, 17 prav dobro in 4 dobro oceno.«

Z januarjem je pričel IBM oddelek s strojno obdelavo evidence prodaje in celotne realizacije podjetja

NADALJ. IN KONEC

Mesečno izdelamo tudi tabele »evidenca realizacije po fakturah in kupcih«, v kateri so za vsakega kupca prikazani vsi računi, datum odpreme, datum izstavitve in zapadlosti računa in rabat. Ker je na karticah označen tudi datum zapadlosti računa, je predvideno, da bomo pozneje strojno računalj tudi zamudne obresti.

Za vsako pozicijo specifikacije naročila strojni oddelek izlučnja kartico. Te kartice potem služijo kot kartoteka naročil. Da bi bila evidenca naročil ažurna, izlučnjamo tudi kartice za vsako dodatno naročilo ali storno. Ker imamo za storna in dodatna naročila posebne vrste kartic, lahko izdelamo tabele, v kateri so za vsakega kupca prikazane stornirane ali dodatno naročene pozicije. Tako imamo točen pregled kako se kupci držijo prvotnih specifikacij.

Stanje naročil in kumulativno odpremo zasledujemo tako, da odpremljeno količino odštejemo od naročene količine in obenem vodimo kumulativno evidenco odpreme. Iz kartoteke naročil izdelamo kartice obvestil o izdobi naročila, ki jih dobi prodajni oddelek. Ko je določena pozicija naročila v celoti izdobiljena, pošlje prodajni oddelek kartice obvestila strojnemu oddelku, ki na podlagi obvestil izloči iz kartoteke naročil izdobiljene pozicije in izpiše tabelo »pregled izdobiljenih pozicij naročil«.

Iz kartoteke naročil, ki še niso izdobiljena, izpišemo tabelo »odprta naročila«. V obeh tabelah je poleg osnovnih podatkov, ki jih vsebuje naročilo, prikazana tudi odpremljena in neodpremljena količina, dobavni rok ter datum zadnje odpreme. Obe tabeli služita prodajnemu oddelku za pregled o izpolnjevanju naročil.

Ker je kartoteka naročil ažurna, upoštevana je namreč odprema in vse spremembe, mesečno izdelujemo dve tabeli, ki služita pripravi dela za pregled obremenitve naročil in sicer:

a) obremenitev naročil po kvalitetah, kjer je za vsako kvaliteto prikazana obremenitev v kilogramih,

b) obremenitev naročil po dimenzijah, kvalitetah in osnovnih skupinah, kjer je prikazana obremenitev v kg za vsako dimenzijo, kvaliteto in osnovno skupino, skratka za vsak izdelek.

Prodajna statistika zahteva mesečno in kumulativno evidenco naročil in odpreme po osnovnih skupinah, vrsti po-

trošnje in republikah. Zato strojni oddelek na podlagi kartofeke naročil, stanja v preteklem mesecu in odpreme v tekočem mesecu izdelava kartice stanja naročil in odpreme ter izpiše zahtevane tabele:

— evidenco naročil in odpreme po osnovnih skupinah,

— evidenco naročil in odpreme po osnovnih skupinah in vrsti potrošnje,

— evidenco naročil in odpreme po osnovnih skupinah in republikah.

V teh tabelah je po zahtevanih kriterijih prikazana naročena količina, mesečna odprema, kumulativna odprema in preostala naročena količina. Enak pregled izdelamo še za zaostanke iz preteklega leta.

Poleg vseh teh tabel bomo predvidoma kontrolirali interne dobave, če so v celoti knjižene na R₃ in prikazovali razlike med vrednostmi po prodajnih, lastnih in planskih cenah R₃.

Ker smo morali z novo dokumentacijo in strojnimi sistemom obdelave seznaniti vse, ki bodo imeli opravka z novim načinom poslovanja v komerciali, smo v novembru in decembru organizirali seminar. Seminar je obiskovalo 116 slušateljev s prodajnega oddelka, priprave dela, fakturnega oddelka, vseh odprem in špedicije, poslovne analize, knjigovodstva, prodaje, saldakontov, finančne inspekcije, stalne inventurne komisije, kvalitete kontrole, organizacijskega biroja in materialnega knjigovodstva. Diskusija na seminarju je bila živahna in menim, da je seminar uspel, saj smo precej nejasnosti razčistili in pripombe upoštevali pri planiranju strojne obdelave.

Pri opisovanju tabel sem omenil samo tiste, ki jih trenutno izdelujemo. Prepričan pa sem, da bodo zahteve po podatkih in analizah iz meseca v mesec večje. Prednost strojne obdelave je namreč v tem, da podatke, ko so izlučnjani na kartici, lahko zelo hitro obdelamo po različnih kriterijih in so končni rezultati vedno enaki, kar pa ni vedno primer pri ročnem načinu zbiranja podatkov.

Strojna obdelava nudi vrsto možnosti raznih analiz, ki jih ročno ali sploh ni mogoče izdelati ali pa v tako dolgem času, da že izgubijo svoj pomen. Važno pri strojnem načinu obdelave pa je izpolnjevanje osnovne dokumentacije. Če podatki na dokumentih niso točni, povzročajo težave in nepravilnosti pri nadaljnji obdelavi. Pri strojni obdelavi je predvidena vrsta

SedANJI stroji na IBM oddelku ne odgovarjajo več zahtevam, ki so z vedno večjim obsegom dela vedno večje

kontrol in nepravilne šifre, ki so na osnovnih dokumentih, lahko zelo zavirajo hitro strojno obdelavo. To velja za napačne podatke, ki jih sistem strojne kontrole lahko odkrije. Nemogoče pa je planirati tak sistem kontrole, da bi odkril prav vse napake, ki

so v osnovnih dokumentih. Take napake pa imajo za posledico nepravilne rezultate v tabelah in nepravilne rezultate analiz. Torej točnost rezultatov strojne obdelave je odvisna od točnosti podatkov na osnovnih dokumentih.

Kočevar

Najvažnejša naloga - izboljšati izplen

V valjarni 1300 že dalj časa izdajajo »Novice«, s katerimi seznanjajo kolektiv o doseženih uspehih, pa tudi o problemih, s katerimi se vsak dan srečujejo. V 29. številki »Novice«, ki so jo izdali prejšnji teden, sta še posebej poudarjena dva problema:

1. Med najvažnejšimi nalogami, ki jih mora izpolniti kolektiv, je vprašanje izpleta. Stehni posameznik si bo moral prizadevati, da bo izplen čim boljši, ker bo tako dosežen tudi večji finančni prihranek. Sodelavci, ki so zaposleni na progi tanke pločevine, se bodo morali v še večji meri potruditi, da bo čim manj zavaljanega materiala in izmečka ter da pločevina ne bo predolga ali prekratka. To velja tudi za adjužo, kjer bodo morali paziti na to, da bo čim manj plošč zarezanih ali poškodovanih pri zračanju in luženju.

2. Zelo pomembno nalogo predstavlja izdelava pocinkane pločevine. Kolektiv si bo moral z vsemi silami prizadevati, da bo kvaliteta te pločevine boljša in da bo čim manj cinkarskih napak. Zanimivi so podatki, ki kažejo, kako so v prvih treh mesecih izvažali pocinkano plo-

čevino. Ugotovljeno je, da so jo izvozili 575 ton ali komaj 46% v primerjavi s količino, ki so jo v začetku leta planirali. Imajo velike težave pri uvažanju cinka. Da bi imeli manj težav, morajo izvoziti čim več pocinkane pločevine.

Še nekaj ostalih novic: s proizvodnjo v marcu so zadovoljni, prav tako tudi z odpremo pločevine naročnikom. Predvidevajo, da bo remont na progi v juliju in avgustu, seveda če zaradi kakšnih drugih okoliščin ne bo že prej. To se lahko tudi zgodi, ker imajo precej težav z vložkom, ki jim ga bo še primanjkovalo, ali pa zaradi okvare na platinski peči.

V kratkem pridejo spet madžarski monterji, da bodo montirali stroj za sortiranje dinamo in trafo pločevine. Tudi natezalni stroj za ravnanje pločevine, ki deluje na principu natezanja, so že do-

Parnih lokomotiv je vedno manj

Pred kratkim je direkcija zahodnonemških državnih železnic objavila zanimive številke.

Ob koncu leta 1963 je obratovalo v Zahodni Nemčiji samo še 5.800 parnih lokomotiv, kar je v primerjavi z letom 1949, ko je bilo število teh lokomotiv še 12.300, za več kot polovico manj. V istem razdobju pa se je povečalo število električnih lokomotiv od 706 na 1533 in diesel lokomotiv od 304 na 1706. Prav tako je večje število manjših lokomotiv za potrebe ranžiranja na postajah od 690 na 1295.

Cepprav je skupno število železniških lokomotiv v primerjavi z letom 1949 manjše za 30 odstotkov, se je istočasno povečalo število prevoženih kilometrov s tem znižanim številom lokomotiv prav tako za 30 odstotkov. Ta podatek kaže, da se je vlečna sposobnost lokomotiv znatno povečala, kar gre predvsem na račun precej večje hitrosti, ki jo zmorejo tako električne, kakor tudi diesel lokomotive v primerjavi s parnimi. Znatno večje število majhnih lokomotiv za ranžiranje pa dokazuje, da se je tovorni železniški promet v Zahodni Nemčiji od leta 1949 do danes izredno povečal.

Vsi ti podatki dokazujejo, da je doba parnih lokomotiv praktično za nami in da le-te, predvsem zaradi manjših brzin in tudi drugih pomanjkljivosti, ne morejo več konkurirati tehnično dovršenim električnim in diesel lokomotivam.

K.

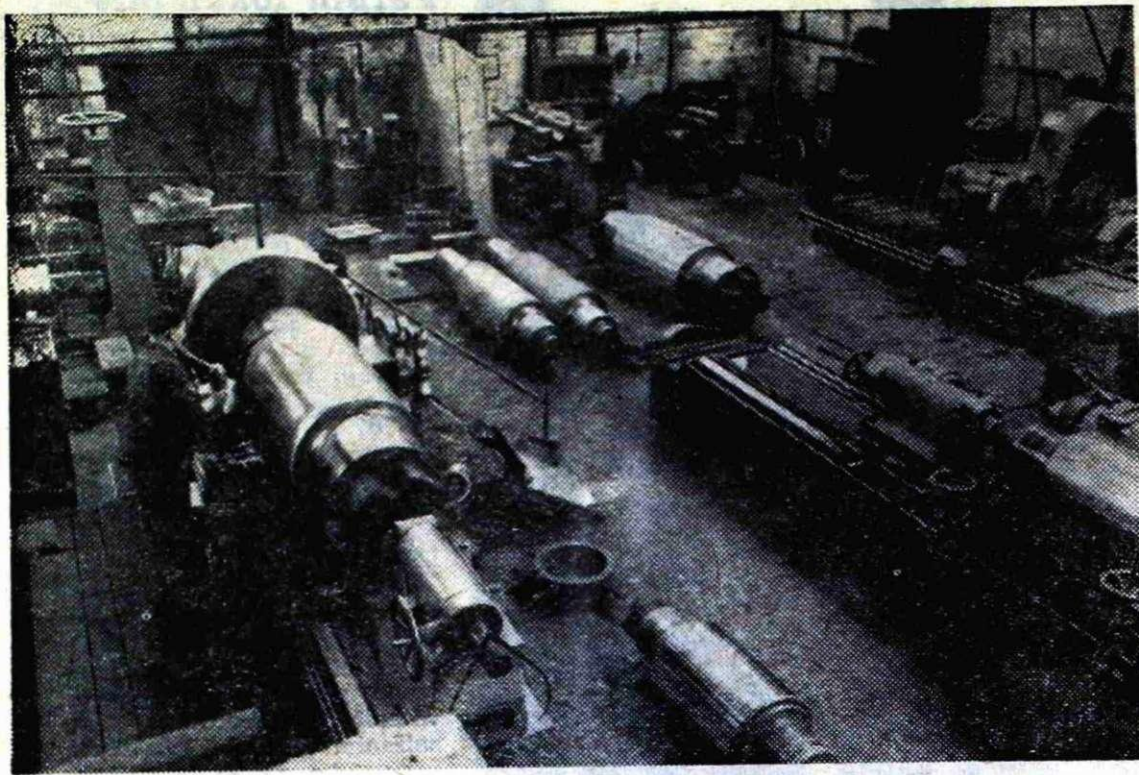
bili iz ZDA. Trenutno iščejo zanj primeren prostor.

Vedno več težav imajo s pomanjkanjem delavcev. V prvih treh mesecih letos se je stalež zmanjšal tako, da jim do normativa manjka že več kot 40 ljudi. Z odhodom sedmih sodelavcev v JLA se je položaj še poslabšal.

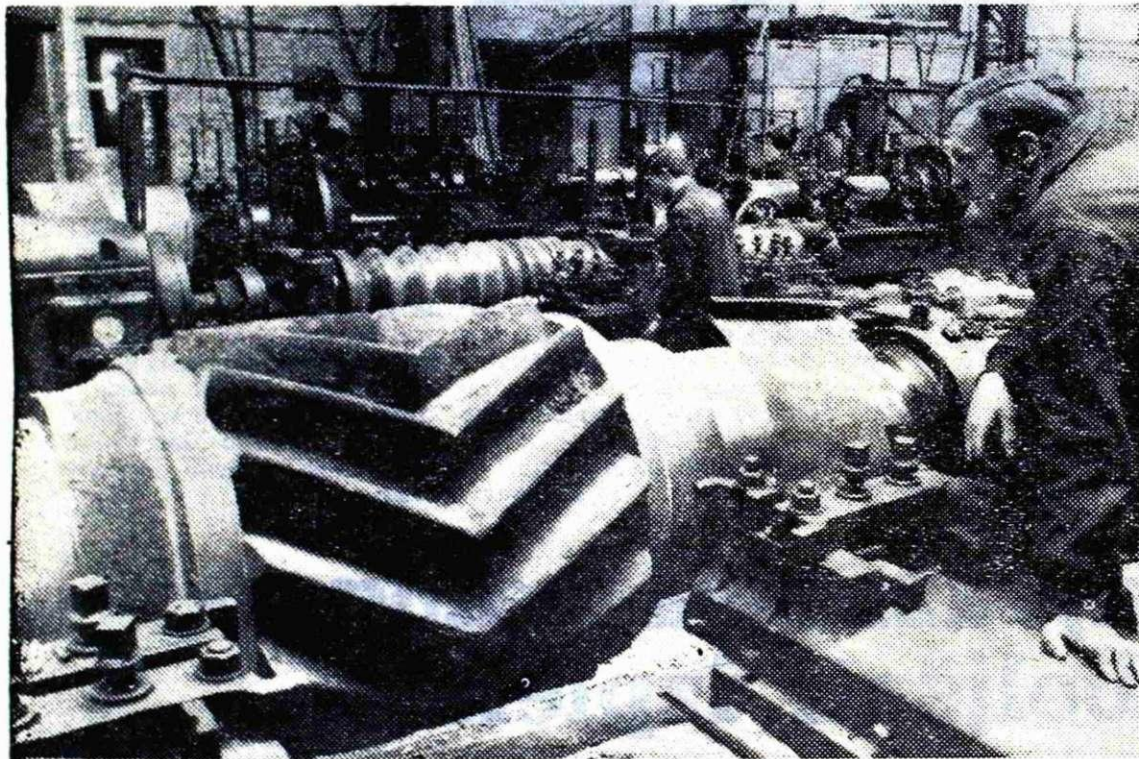
Mladinsko prvenstvo v šahu

Na mladinskem šahovskem prvenstvu Gorenjske, ki je bilo odigrano v dneh od 14. do 29. marca na Jesenicah, je nastopilo osem mladincev iz Kranja, Javornika, Gorij in Jesenic. S precejšnjo prednostjo sta zmagala Murovec (Kranj) in Zorko (Jesenice), ki sta zbrala po 6 točk. Sledijo: Pavlin (Jesenice) 4,5, Končnik (Javornik) 3,5, Oblak (Jesenice) 3, Ciuha (Javornik) in Krek (Kranj) 2,5 ter Černe (Gorje) brez točke. Murovec in Zorko sta si priborila pravico nastopa na mladinskem prvenstvu Slovenije, za naslov gorenjskega mladinskega prvaka pa bosta odigrala še dvoboj.

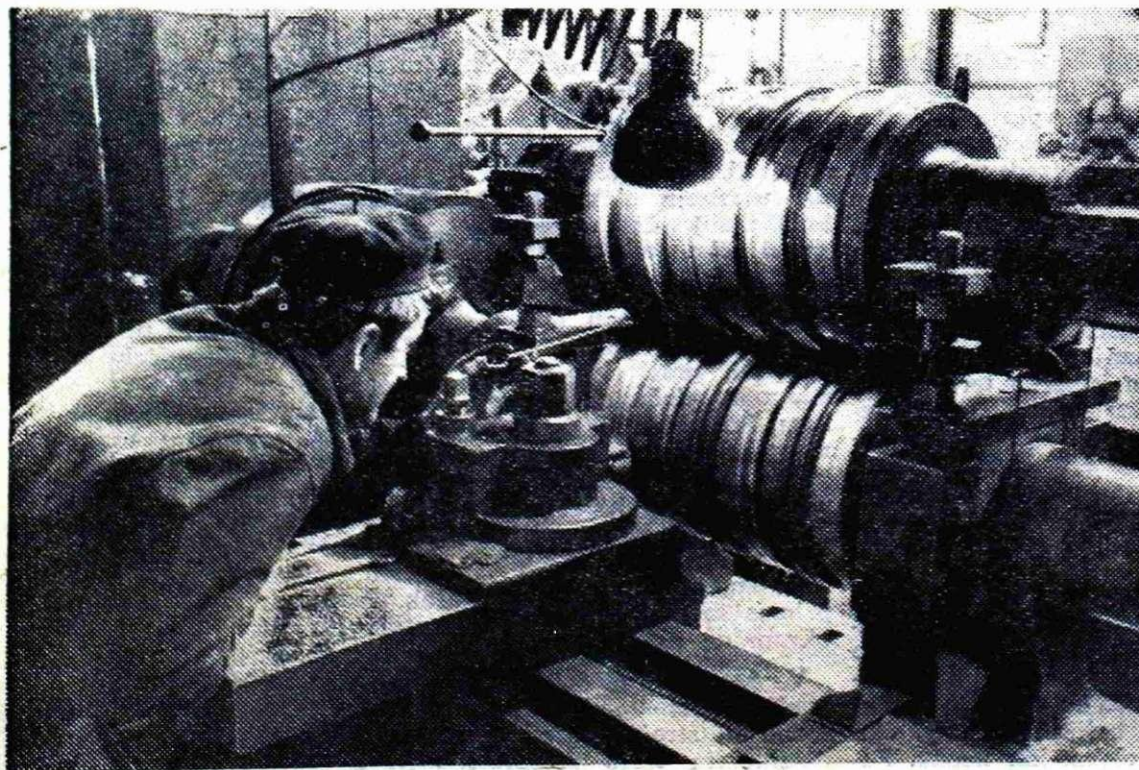
Kočevar

Največji problem strugarne valjev je pre majhen delovni prostor

Obdelava grebenjaka za težko progo

Brusilna stroja za brušenje pločevinskih valjev še vedno služita svojemu namenu, čeprav sta že dotrajana in bi jih morali zamenjati

Strugarna valjev valjarne na zalogi d

Z vodjem oddelka strugarne valjev Janezom Gmajnarjem smo imeli kratek razgovor o problematiki tega obrata, ki ima v naši železarni že lepo tradicijo. Strugarna valjev je obrat, brez katerega si ne moremo predstavljati solidnega in uspešnega dela valjarn.

Že ob gradnji valjarn na brusilni stroj, v zadnjih treh letih pa še nov rezkalni stroj ter stroj za brušenje nožev. Dobili so še nov skobelni stroj, stroj za brušenje žag-nih listov ter stojalo za usmerjanje valjarniških ar-matur. Poleg teh strojev je treba še omeniti dobavo treh rabljenih stružnic in enega brusilnega stroja. Tako obse-ga strojni park strugarne va-ljev 21 strojev, ki jih potre-bujejo za obdelavo valjev ter valjarniških naprav (škarje, žage in armature).

stroj za brušenje nožev ter stroj za brušenje žag. Zanimivo je, da od naštetih strojev obratujejo še vsi, le rezkalni stroj in ena stružnica sta bila že odpisana. Omenjena stružnica je stara že 102 leti in je sedaj vskladiščena na Blejski Dobravi, pozneje pa jo bo tehnični muzej razstavil v svojih prostorih kot

Kljub temu, da so po osvoboditvi obnovili del strojnega parka, je v ospredju še vedno pereče vprašanje za starelости strojev za brušenje valjev tanke pločevine. Razen tega bi potrebovali tudi nov stroj za obdelavo valjev za tanko pločevino ter nov stroj za obdelavo valjev srednje proge ter žične valjarne.

stavki v strojni prostorni kot eksponat. V ilustracijo mor- da še podatek, da so štiri stružnice stare že okrog 80 let, a so še vedno uporabne. Opažajo, da je delo na teh stružnicah že bolj problema- tično kar zadeva točno izde- lavo.

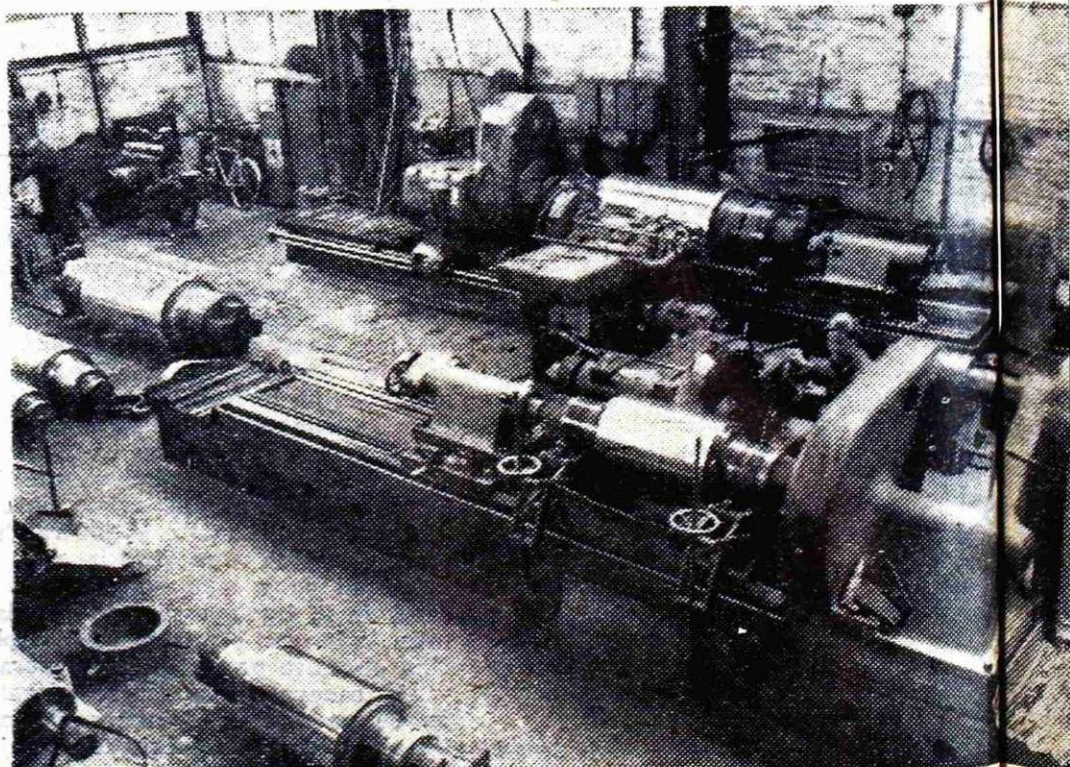
To je nekaj podatkov o do- sedanjem razvoju strugarne valjev ter o strojnem parku, s katerim je strugarne valjev razpolagala do druge svetov- ne vojne. Po osvoboditvi so strojni park povečali za 100 % s tem, da so dobili iz reparacije eno stružnico, en

Se preden bomo obravna- vali nekatere druge proble- me, s katerimi imajo oprav- ka v strugarne valjev, je prav, da bralce seznanimo z osnovno nalogo tega oddelka naše železarnе. Naloga stru- garne valjev je, da struži nove valje in čisti izrabljene valje, poleg tega pa brusijo valje za pločevinski valjarni po njihovem naročilu. Razen za potrebe naših valjarniških obratov brusijo valje tudi za nekatera druga podjetja na Slovenskem (Cinkarno Celje, IMPOL v Slovenski Bistrici,

nože za škarje za to
verig v Lescan ter Is
Kranju).

Naslednje vrhanje nanašalo na krsteto i rabo valjev. Najre je omeniti, da se proizvod valjarn od leta 1949 z povečala, k temu je vmeri prispevala povezi valjarna 2400. Kljub proizvodnji pa je manjša zaloga valjev, leta 1949 znašala 3700 to daj pa le 2900 to. Prav je manjša pora valj znaša letno od 80 do To je vsekakor poz ugotovitev ter posledic bro urejene evince p mov ter izboljšaja kv valjev. Letos so sicer nekaj težav z zalogo za žično valjarno. Teža nastale zato, ker v Žel Store niso imeli dovolj trične energije. Zaradi je bil tudi manj zast izdelavi valjev, drugače jo valjarniški obrati na pologo dovolj valjev jim ni treba bit, da rednih ali izrednih men imeli kakršneko težav radi pomanjkanja valj zaradi tega zastoj v vodnji.

Valje iz trde line in litine dobivamo iz žele Store. To so valji s k za profilne valjane. Za čevinske valjarnepa 25 ljev uvažamo, osale val izdelujejo prav tako v zarni Store. Jekline val jih potrebujejo v pro valjarnah, vlivali v na krolivarni, dokodno p obdela strugarna valjev lična vlitih valjev v jeklolivarni prežavlja

Stružarji morajo svoje odgovorno delo opravljati zelo natančno. Od izdelave kalih odvisen tudi končni izdelek v valjarni

ev skrbi za to, da imajo gidovolj uporabnih valjev

arje za tovarno valjev, ki jih potrebujemo za profilne valjarne.

Poleg novih valjev, ki jih dobijo iz Železarne Štore ali pa iz naše jeklolivarne, naj omenimo, da si v strugarni valjev pomagajo tudi s stariimi že izrabljenimi valji, ki jih predelujejo v manjše valje. Tako so npr. valj, ki je bil še pred kratkim vgrajen na progi valjarne 2400, predelali za potrebe težke proge, ali pa valj, ki so ga uporabljali v valjarni 1300, za potrebe srednje proge in žične valjarne.

Razveseljiva je tudi ugotovitev glede kvalitete doma izdelanih valjev, ki je že skoraj dosegla kvaliteto raven uvoženih valjev in je zato razumljivo, da je uvoz valjev iz leta v leto manjši.

Doslej smo se na kratko zadržali pri problematiki valjev, njihovi porabi in kvaliteti ter pri strojnem parku, ki ga uporabljajo za obdelavo valjev. Zdaj pa še nekaj o problemih, ki jih imajo v strugarni valjev s kadri.

Delavce, to je strugarje in brusilce, dobivajo iz železarske poklicne šole. To so mladi fantje, ki so se v železarski poklicni šoli izučili za strugarje, toda po prihodu v strugarno valjev se morajo preučiti za strugarje valjev, da lahko uspešno opravljajo svoje delo na brusilnih strojih in stružnicah za struženje valjev. Toda šele zdaj pride do težav, ki so v strugarni valjev že kar tradicionalne. Mladi strugarji, ki so se privadili na novih brusilnih strojih in stružnicah, morajo na odsluženje vojaškega roka, na njihovo mesto pa prihajajo spet novi, postopek s priučevanjem ter prilagajanjem mladih ljudi na nova delovna mesta se tako ponavlja iz leta v leto. To pomeni, da v strugarni valjev mlade ljudi samo priučujejo, toda kljub temu nimajo na razpolago stalnih delavcev, ki pa jih pri tako natančnem in kvalitetnem delu nujno potrebujejo. Morda ne bo odveč pripomba, da pomanjkanje stalnih delavcev s potrebnim strokovnim znanjem celo vpliva na kvaliteto dela.

Med problemi, ki jih imajo v strugarni valjev, je treba omeniti problem tistih mladih delavcev, ki študirajo na TSS in drugih šolah ter predstavljajo 10% celotnega kolektiva. Lani in še prej pa je bilo takih sodelavcev še več. Težave nastajajo zaradi tega, ker morajo mladi fantje, ki študirajo, pogosto menjavati domine, kar pa je ob triizmenskem obratovanju zelo težko. Da bi problem

ublažili, predlagajo vodstvu TSS na Jesenicah in ostalim šolam, kjer študirajo njihovi sodelavci, da poizkusijo vpletati pouk na dve izmeni. Tudi z začasno premestitvijo teh mladih delavcev ne bi v celoti rešili pereče vprašanje, ker bi z njihovim odhodom v proizvodne obrate v še večji meri zaostri problem stalnega kadra, kar smo že omenili.

Več kot dvajset let so imeli v strugarni valjev neurejeno vprašanje sanitarnih naprav. Vendar bodo že v prvem polletju letošnjega leta problem v celoti rešili, kajti v teku je gradnja novih sanitarnih naprav, zaenkrat pa ostane odprto le še vprašanje ogrevanja delovnih prostorov.

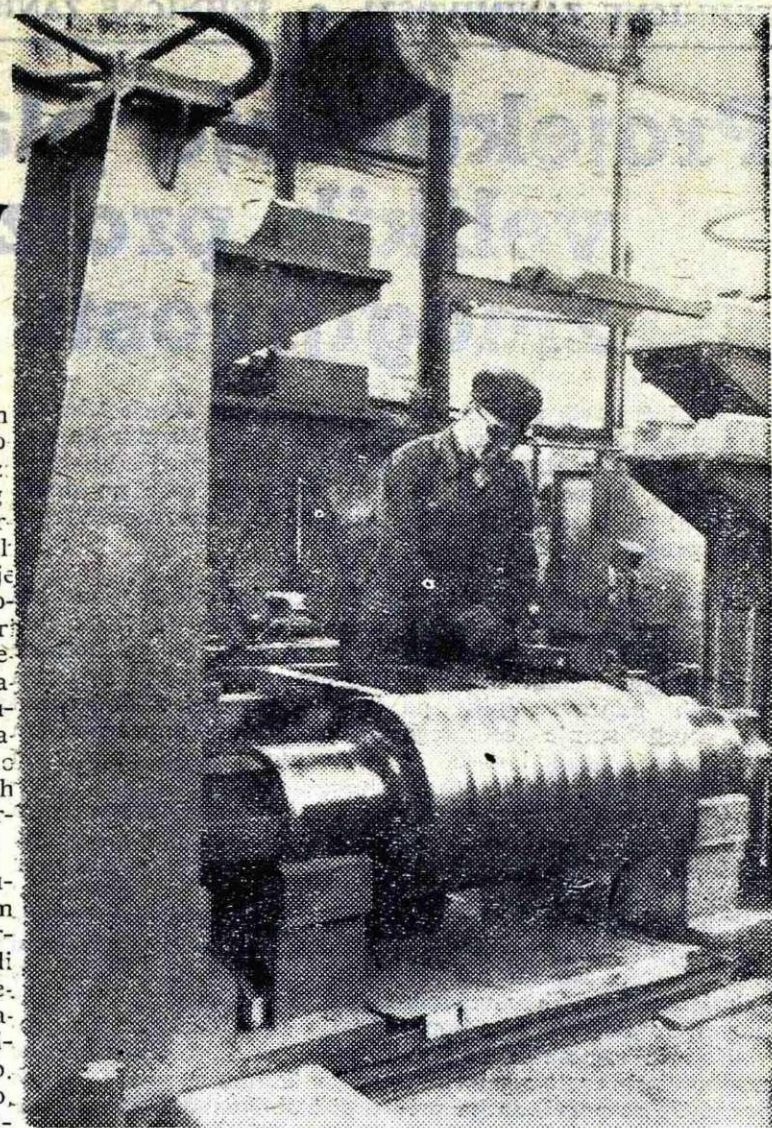
Tudi s prostori so težave. Delovni prostor, v katerem delajo člani kolektiva strugarne valjev skupaj s skladiščem je manjši kot je bil pred 28 leti. Treba je namreč upoštevati, da so strojni park v tem času močno povečali, večje pa so tudi potrebe proizvodnih obratov in s tem naloge kolektiva, kot so bile ob premestitvi strugarne valjev iz mehanične delavnice na Jesenicah. Skratka, treba bo misliti na nov skladiščni prostor za surove, pol obdelane in izgotovljene valje.

V razgovoru smo obravnavali tudi delo samoupravnih organov in sindikalne organizacije. Pred leti je bila strugarna valjev priključena vzdrževalnim obratom na Javorniku, toda s 1. junijem leta 1961, ko smo v naši železarni ustanovili 31 ekonomskih enot, je tudi strugarna valjev postala samostojna ekonomska enota z upravnim odborom in zborom ekonomske enote. Kolektiv strugarne valjev šteje 50 ljudi, zato nimajo večjih problemov glede udeležbe na sejah zbora EE in so vedno sklepčne. Seje sklicujejo redno vsak mesec. Delo samoupravnih organov je od leta 1962 dalje bolj enotno, to je od takrat, ko je bila predsednikom samoupravnih organov podaljšana mandatna doba. Prejšnja mandatna doba je trajala samo šest mesecev in je prepogosto menjavanje predsednikov slabo vplivalo na delo samoupravnih organov. Na sejah zbora EE obravnavajo ekonomiko oddelka, ali z drugimi besedami razpravljajo o stroških predelave, kadrovskih vprašanjih, vzdrževanju naprav itd. V strugarni valjev imajo že več kot 15 let tehnične norme. V ilustracijo naj povemo, da je bil pred petimi leti presežek norme

12%, zdaj pa že 33%. Lani je bil povprečni osebni dohodek v strugarni valjev 3,5% nižji od povprečnega osebnega dohodka v železarni. Na predlog samoupravnih organov v strugarni valjev je CDS lani v novembru odobril ustrezno korekturo. Pri nagrajevanju je treba omeniti, da vedno iščejo pot, kako bi dosegli pravilno stimulacijo ter da bi bilo nagrajevanje kolektiva skladno z nagrajevanjem njim enakih kolektivov v železarni (vzdrževalni obrati).

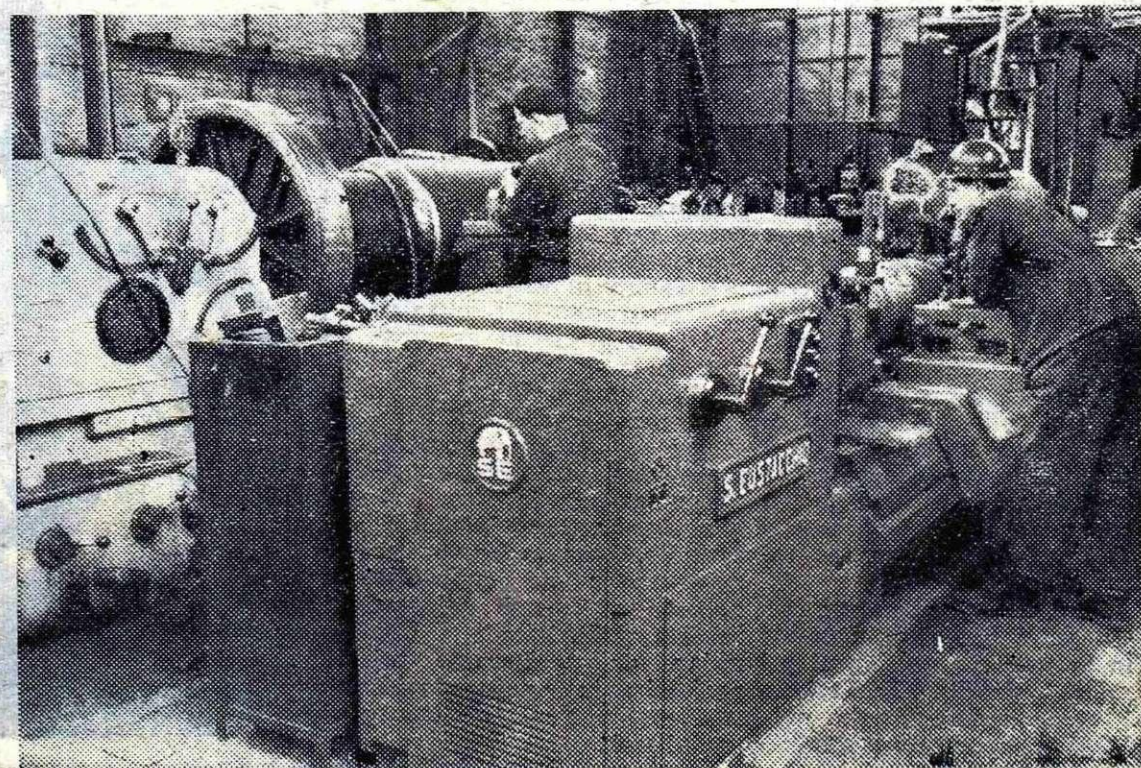
Samoupravni organi v strugarni valjev so v zadnjem času posvetili veliko pozornost težam, pozneje pa tudi osnutku statuta Železarne Jesenice. Gradivo so obravnavali na treh sejah ter predlagali več koristnih pripomb. Prvotno je bilo predlagano, da bi strugarno valjev priključili enemu od proizvodnih obratov ali pa delovni enoti vzdrževanja Javornik. Toda v osnutku statuta je bil upoštevan predlog samoupravnih organov strugarne valjev, tako da bo le-ta še naprej ostala samostojna delovna enota.

V zadnjem delu našega razgovora smo se pogovarjali še o perspektivi strugarne valjev, oziroma o njeni vlogi pri rekonstruiranju železarne. Kar zadeva nove obrate na Belškem polju je v podaljšku hale strojnice določen prostor, kjer bo imela strugarna valjev eno stružnico in en brusilni stroj. Oba stroja bodo dobili iz ZDA ter bosta po vsej verjetnosti lahko zadostila potrebam novih valjarskih obratov na Bel-

V strugarni valjev imajo tuji oddelek za umerjanje valjarskih armatur, ki pa je šele v razvoju

škem polju. Obstoječa strugarna valjev naj bi po sedanjem načrtu ostala tam kjer je in bo tudi v bodoče posluževala proizvodne obrate ter skrbela za to, da bo na zalogi vedno dovolj obdelanih valjev. Zaenkrat je odprto le vprašanje, kako bo s posluževanjem nove žične valjarne, kjer bodo imeli nove naprave pa tudi valji se bodo verjetno razlikovali od valjev, ki jih uporabljamo v ostalih valjarnah. Zaenkrat še nihče misli na to, kakšni stroji in koliko jih bo treba za obdelavo valjev, ki bodo vgrajeni v novi žični valjarni. Morda bo za potrebe tega obrata treba nabaviti novo stružnico ali brusilni stroj. To so nekateri problemi, s katerimi se ukvarjajo v strugarni valjev. Doslej so jih reševali zelo uspešno, saj zaradi njihovega dela nikoli niso imeli problemov v proizvodnih obratih. To je zelo pomembna ugotovitev, upamo pa, da bodo nalogam kos tudi pozneje, ko bodo začeli z delom tudi novi proizvodni obrati, ki jih še gradimo. Kolektiv je po številu majhen, vendar pa bo s svojim znanjem in dolgoletnimi izkušnjami kos tudi še tako zahtevnemu in dodatnemu delu.

Lani so v strugarni valjev dobili novo stružnico za kalibriranje valjev

Projektiranje plavžev velikih proizvodnih zmogljivosti

Plavž zavarovan proti potresom

Pri gradnji novih plavžev upoštevamo zadnje stanje tehnike in uporabljamo sodobne gradbene elemente. Vendar do nedavnega ni bilo bistvenih sprememb in odstopanj od osnovnih načel, ki so vladala na tem področju. Šele po drugi svetovni vojni so se pokazale številne nove možnosti v razvoju projektiranja plavžev.

Lahko opozorim samo na primer praktične uporabe sodobne fizike na področju merilnih, regulacijskih in avtomatskih naprav. Vpliv pa ima tudi stanje celotnega svetovnega gospodarstva v železarski industriji. Strokovnjaki menijo, da se bo proizvodnja surovega železa močno povečala v prihodnjih dvajsetih letih z ozirom na porabo v nerazvitih deželah.

Pri tehnološkem postopku pridobivanja grodlja ne pričakujemo kakšnih revolucionarnih sprememb, zato bomo skušali iz zastarelih in premajhnih agregatov napraviti večje. To se pravi, da bo prihodnost zahtevala plavže z veliko proizvodnjo oziroma velikih premerov. V plavžarstvu investiramo v zadnjem času največ v izgradnjo rudnih dvorov in sicer za sejalne in drobilne naprave ter aglomeracije, kjer smo se usmerili na samohodni aglomerat. V novejšem času se zelo uveljavlja tudi peletiziranje drobne rude. Pri teh ukrepih lahko znižamo porabo koka do 25 % in povečamo proizvodnjo od 20 do 25 %.

Praktiki so spoznali, da lahko z večjo gotovostjo obvladamo tehnološki postopek pri večji proizvodnji surovega železa, v plavžu večjih dimenzij. Pri tem ne zanemarjajo vpliva visokih temperatur, vetra in vlage z odgovarjajočimi regulacijskimi napravami. Da pa dosežemo enakomeren prehod plinov in enakomerna razdeljena temperaturna območja po vsem prerezu, moramo to upoštevati pri načrtovanju in konstruiranju plavžarskih armatur.

Pogoje dela na plavžih poskušamo izboljšati tudi z drugimi metodami. To so dela in načini, pri katerih poskušamo zamenjati koks z različnimi drugimi redukcijskimi sredstvi. K tem ukrepom spadata npr. mazut in zemeljski plin, ki ju lahko vpihavamo v talilnik skozi pihalice. Za to niso potrebne kakšne večje naprave in jih praktično ni treba upoštevati pri projektiranju, razen rezervoarjev.

Povečanje temperature, vetra potrebuje večje agregate in to moramo upoštevati pri večjih plavžih. Za takšne kavperje izgleda, da bo najbolje služil način konstrukcije: poseben izgorveni jašek s keramičnim gorilnikom.

Naslednja alternativa pri velikih plavžih je visok pritisk na žrelu, ki ga tudi ne smemo zanemariti. Pri tem imamo opraviti z dodatnimi regulacijskimi napravami za delovanje žrelnih naprav in doseganje konstantnosti pritiska. Iz tehnološkega ozira bi bil najidealnejši pritisk na žrelu 2–2,5 atü, vendar se zadovoljujemo s pritiskom 1 atü. Ker bomo imeli v prihodnosti opraviti z visokimi pritiski na žrelu (2,5 atü) in predvidoma dnevno zmogljivostjo okoli 4000 ton, bo problematično konstruiranje ne samo žrelnih naprav, ampak tudi izoblikovanje livnega polja in prebodnih odprtin.

Čeprav uporabljamo za prebodne odprtine specialno maso in dovoljujejo enkratni prebod tudi 400 ton in se pri tem dimenzija prebodne odprtine ne spremeni, že razmišljamo, kako bi konstruirali še dodatno prebodno odprtino, največ zaradi občutno kratkih časov med posameznimi prebodi in turnusov dela na žlebovih. Pri uvedbi dveh prebodnih odprtin bomo morali upoštevati samo en prebodni stroj, ki bo gibljiv v dve smeri, tako da bomo lahko z njim zapirali obe odprtini. Istočasno pa k opremi plavža nujno spada tudi vrtna naprava za prebodno odprtino.

Posebno pozornost moramo posvetiti legi žlindrnice in žlebov ter mestu, kjer bodo stale ponovce, katerih najmanjša zmogljivost bo 300 ton. To je vse v tesni zvezi s transportom vložka in surovega železa. Ti problemi imajo največji vpliv na izoblikovanje pogonskih naprav. Povečati zmogljivosti za proizvodnjo surovega železa je najtežje v starih industrijskih deželah, kjer je treba pri planiranju večjih plavžev na mestu starih reorganizirati temu primerno ves transport k in od plavža. V številnih primerih vidimo, da je kljub iznajdljivosti konstruktorjev nemogoče povečati zmogljivost. Različne namestitve zasipnih in transportnih naprav, lega bunkerjev za rudo, koks in kamen ter aglomeracije ne dopuščajo nobenih sprememb oziroma rekonstrukcij. Zaradi tega je nujno, da upoštevamo pri projektiranju najugodnejše transportno sredstvo – transportni trak.

Pogoj za dobro delo velikih plavžev je dobro klasiran

material in čim večji odstotek samohodnega aglomerata v vsipu. Aglomerat praktično procentualno sestavimo že pred sintranjem iz različnih komponent. V vsip ga dodamo 80 %, preostalih 20 % pa klasirano rudo, s katero lahko po potrebi popravljamo vsip. Ker imamo pri sintranju opravka z materialom enake zrnovitosti in z enakomernim pretokom, lahko uporabimo transportne trakove in odgovarjajoče tehnice. Elektronske tehnice so danes že tako izpopolnjene, da jih lahko uspešno uporabljamo v metalurških obratih.

Če upoštevamo, da pretok aglomerata najbolj vodimo po transportnih trakovih, brez večjih premetavanj ter skladiščenja, na plavž, moramo to upoštevati pri ostalih zasipnih materialih. Tako pridemo do zaključka, da je najbolj enostavno, zaradi transporta in avtomatizacije ter povezanosti procesa, uporabiti kot transportno sredstvo do žrela plavža transportni trak.

V naši železarni nimamo namena graditi in projektirati velikih plavžev zaradi neugodne lege z ozirom na rudno bazo in bazo goriva. Stanje plavžev in pripadajočih naprav za sintranje na rudnem dvoru ter splošne utesenjenosti pa nam narekuje samo en izhod: zasipanje novih rekonstruiranih plavžev s transportnimi trakovi.

Inž. Lado Šketa

Za železarsko družbo »Sociedad Siderurgica de Chimbote S.A.«, ki ima železarno v južnoameriški državi Peru, 400 km severno od glavnega mesta Lima, gradi zahodnonemško podjetje »Gutehoffnungshütte AG« nove naprave. Poleg »LD« jeklarne bodo zgradili tudi nov plavž s premerom talilnika 5 m in vsemi potrebnimi dodatnimi napravami.

Zanimivost tega novega plavža bo v tem, da bo dobavitelj na željo naročnika pri sami konstrukciji ukrenil vse, kar je v njegovi moči, da bi bila peč čim bolj zavarovana proti potresom, ki v Peruju niso najbolj redki. Zato so izbrali ameriški način nosilne konstrukcije same peči, sestojee iz dveh

nosilnih obročev, zgornjega in spodnjega ter petih stebrov. Jašek peči sloni na zgornjem nosilnem obroču ter prenaša svojo težo kakor tudi morebitne sile, nastale pri potresu, preko petih nosilnih stebrov na spodnji nosilni obroč, ki je trdno povezan s temeljem peči.

Stebri, ki so trdno povezani z zgornjim in spodnjim nosilnim obročem, tvorijo tako imenovano nosilno košaro, ki je trdno povezana s močnimi in površinsko velikimi temelji peči. Na ta način bo celotna peč dobro stabilna tudi v primeru večjih potresov in je sorazmerno majhna možnost, da bi pri tem prišlo do večjih poškodb same konstrukcije peči.

K.

ŽELEZARSKI GLOBUS

BRAZILIJA — V bližini železarni v Durgapurju četrti Sao Paola je pričela v železarni »Firma Siderurgica Barra Mansa SA« obratovati nova 700 mm bločna valjalna. Valjalna, ki jo je dobavilo zahodnonemško podjetje Schloemann AG iz Düsseldorfa, bo valjala iz 1,5 tonskih ingotov grediče dimenzij 80 do 130 mm kvadrat in ima letno zmogljivost 180.000 ton izvaljanega materiala.

INDIJA — Neko britansko podjetje bo dobavilo indijski

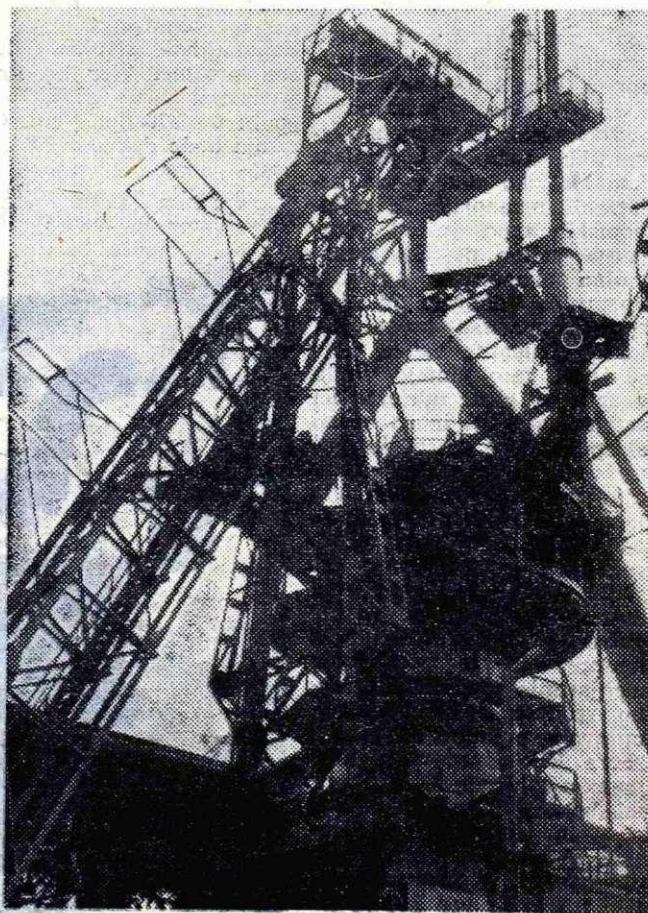
železarni v Durgapurju četrti plavž z dnevno zmogljivostjo 1500 ton grodlja. Poleg tega bo dobavilo tudi čistilne naprave za plavžni plin ter potrebne livne pončve za železniških vagonih.

JAPONSKA — Japonska železarska družba »Yawata« je začela uvajati v svoji železarni »Tobata« vpihavanje mazuta v talilnik plavža z 9,8 m premera in dnevno proizvodnjo 2000 ton grodlja. Najprej so dodajali 30 kg mazuta na 1 tono grodlja, pozneje pa nameravajo povečati to količino na 50 kg. S tem so znižali porabo koka od prejšnjih 555 kg na 480 kg na tono grodlja.

NEMSKA DEMOKRATIČNA REPUBLIKA — V preteklem letu so začeli graditi v Eisenhüttenstadtu na Odri novo železarno s kisikovo jeklaro in vročo ter hladno valjalno. Po dograditvi bo ta železarna proizvajala tanko in trafa pločevino ter varjene cevi.

SPANIJA — V bližini mesta Gijon na severni obali Španije bodo začeli graditi novo železarno s pomočjo severnoameriškega kapitala. Predvidena zmogljivost te nove železarne bo milijon ton surovega jekla letno.

ZDA — V zadnjih letih so delovno storilnost v severnoameriških železarnah precej povečali. Tako so potrebovali za proizvodnjo 1 tone jekla v letu 1957 12,3 delovne ure, v letu 1962 10,9 in v letu 1963 samo še 10,4 delovne ure. Po podatkih statističnega urada ZDA so v železarnah povečali proizvodnjo na delovno uro v zadnjih dveh letih za 4,7 % vsako leto, medtem ko je bilo v preteklih 20 letih povprečje 2,4 % letno.

Prihodnost bo zahtevala plavže z veliko proizvodnjo oziroma velikega premera

Legija svetega Birokracija

(NADALJEVANJE)

Priznati ti moram, spoštovani bralec, da nisem strokovno izobražen in da bom pri opisovanju birokracijevih bojišč sledil samo svojemu laičnemu posluhu, ker se na strokovnost, ki je nimam, ne morem opreti. Na vseh geografskih širinah so si ljudje ustanovili takšno množstvo različnih institutov, ki skrbijo za vse od mode do raka, da je res nadvse čudno, zakaj sveti Birokracij še nima institucije, ki bi znanstveno razširjala birokracijo in se mora zato prebijati kar tako, sama po sebi, prepričana laikom, kakršen sem jaz. Če bi obstajali birokratični instituti, bi bila birokracija spričo veljave in moči, ki jo ima, zanesljivo najpomembnejša ideologija daleč tja čez stare in nove kontinente. Ko bom opisoval svetnikova bojišča, mi boste lahko očitali nestrokovnost, površnost, nesistematičnost... Vse skupaj boste lahko označili za bevskanje nemočnega čucka, ki mu nista mar Gagarin in Bikovski, pa še kar naprej laja v luno.

Zatorej. Po mojem laičnem mnenju so bojišča svetnikova tale:

1. Čisto pri tleh:

— se ubadajo administrativni pristavi s peresom, najsi že bo jekleno na pomakanje ali nalivno na dolgoročno polnjenje,

— volonterji Rdečega križa, društva upokojencev, vaškega odbora DPM, društva rejcev najmanjših živali ter društva za zaščito ptic, ki pojo, ali so vsaj včasih pele,

— različnorazni tajničiči, ki slučajno pišejo velepomembne zapisnike, še pomembnejših sestankov in sej (teh zapisnikov nihče ni v stanju do potankosti razumeti in jih zato nihče ne bere, pa jih devljejo v različne silose, da se razsole in pričajo s svojo težo poznim rodovom o razvitosti socialistične demokracije).

Na tem bojišču se pehajo: dekleta, ki so lani dovršila administrativno šolo, upokojenci (odkar so prenehali biti člani delavskega razreda in se ne ubadajo več s produkcijo, imajo več dela kot v tistih letih in so zdaj prikrajšani še za dopust), pa vsi tisti, ki so začeli gnati cvet svoje veljave iz njive našega ljudskega razreda; ter ne nazadnje prenekateri posiljenci, ki jih najdemo s tistimi dobrikajočimi in zabavajočimi motivi — ti zapiši, ker znaš; saj imaš prakso, pa pisalni stroj v pisarni in čas med službenim dopoldnevom.

(Dalje prihodnjič)

1200 km po Italiji

Kako najdejo gledališki amaterji pot v čustva tujcev

CANAL GRANDE

Na Markovem trgu so izstopile različne želje gledališnikov. Nekateri so bili v Benetkah že tretjič, četrtič, nekateri prvič ali drugič. Za tiste, ki Benetk še niso videli — razen v otroških letih, ko so si jih ogledovali dvignjeni za ušesa — so bili cerkev, doževa palača, trg, arkade in množica branjevcev ter golobov kar primerna paša za začetek in se jim ni preveč mudilo.

Dobršen del skupine pa se je kmalu odlepil in se podal v Akademio — zakladnico beneške likovne umetnosti. Napotil sem se z njimi.

Prehodili smo zanesljivo še enkrat več poti, kakor bi bilo treba. Vsi beneški ogli so namreč enaki, ozki kanali med hišami so si na moč podobni, med zgradbami skoraj ni razlik in na ozkih pločnikih se povsod drenjajo množice ljudi. Komaj uro prej, preden Akademio zapro, smo jo vendarle našli.

V Italiji, Franciji in ponekod drugod na Zapadu imajo lepo navado, da so vsi muzeji, galerije in umetniške razstave ob nedeljah odprte ves dan zastonj — za ljudstvo, kakor pravijo. Tudi tam, kjer so sicer precej visoke vstopnine, prodajajo ob nedeljah biljeterji samo razglednice, prospekte in vodiče. Ko smo oddali dežnike, smo stopili pod čudovito oblikovan, pozlačen beneški strop, na katerem so se prelivale sence poznega deževnega popoldneva. Najprej smo strmeli v čar in lepoto stropa in oči so se morale opiti oblik, figur in bogastva, da smo jih lahko spustili na stene k slikam. Potem smo hodili, hodili... Hodili, stali, gledali, strmeli, se vračali, oddaljevali in bližali platnom. Hodili smo skozi sobane, mimo slik, mimo umetnin in mojstrov.

Stiristo, tristo, dvesto, stopetdeset let. Tu skromen portret, komaj kaj večji, kakor bi bil v naravi, pa vendar tak, da ne moreš kar tako mimo njega, saj te gleda, kakor bi ne bil mrtvo olje, onkraj stene pa slika — dvanajst metrov dolga in skoraj štiri visoka. Na njej kompozicija sedemnajstih ljudi, ki so vsi vsaj še enkrat večji od nas.

Tizian, Tintoretto, Tiepolo... Poleg njih premnogi beneški mojstri. Vendar se ustavljajo najdalje pred

platni prvih treh. Pred njihovimi slikami se zadržujemo, tu se vnamajo naše predstave o slavi srednjeveških Benetk, tu naš vzburljiva patina na obrazih močnikov in tu se sproščajo naše besede o kompoziciji in nedosegljivosti nekdanje ustvarjalnosti. Ugotovljamo skladnost, iščemo dobo, ko so izumili perspektivo, nerazumljivo nam je, da dvesto let staro olje ni potemnelo in nazadnje utrujeni od preveč lepega sedamo na oblazinjene klopi ter enostavno pustimo, da oči počivajo na portretih, dogodkih in krajinah.

Preveč lepega naenkrat zna in utegne postati enolično. Ko se zavest izpolni z vtisi, za nove in nove lepote ni več prostora. Akademio zapuščam pod dojmom, kako majhen in ničev sem — vsakdanji zemljan dvajsetega stoletja. Očaran, poln lepote, majhen in globoko prepričan, da so beneški mojstri pred več sto leti povedali premnogo stvari, pred katerimi mora na kolena človek našega stehniziranega veka.

Zdaj bi bilo treba prebrati vse o Tizianu, Tintoretu in Tiepolu. Preštudirati nastanek, simboliko in tehniko njihovih stvaritev. Potem se pa še in še vračati.

Saj je vedno tako z umetnostjo. Še in še zahteva, naj se vračamo k njej. Če ni takšna, potem ni umetnost.

(dalje prihodnjič)

Med potjo so se ustavili tudi v Benetkah. Povsod so zbužali pozornost s svojimi dalmatinskimi čepicami, ki so se pokazale kot zelo koristne

S seje občinske skupščine

Sprejeli so letošnji proračun in družbeni plan

Pretekli torek je bila 13. redna seja obeh zborov skupščine občine Jesenice, na kateri je bila glavna točka dnevnega reda sprejetje družbenega plana in proračuna za leto 1964.

V marcu so bili po terenu in gospodarskih organizacijah zbori volivcev, na katerih so razpravljali o predlogu družbenega plana in proračuna ter dajali svoje predloge. Pregled predlogov in pripomb z zborov volivcev kaže, da so se zanimali za različne zadeve. Tako so dajali predloge v zvezi s sredstvi za gasilsko društva, za katera so smatrali, da so prenizka. Govorili so tudi o sredstvih, namenjenih za šolstvo in o dopolnilnem prispevku, za katerega niso vedeli, v kakšne namene se uporablja in kako dolgo bo še ostal v veljavi ter še o drugih aktualnih zadevah.

V razpravi, ki je bila precej obširna, so odborniki izražali različna mnenja in predloge. Zelo zanimiva in aktualna je bila razprava o republiškega poslanca Franca Lebna, ki je izrazil svoj dvom v realnost planiranja pri ostalih podjetjih jeseni-

ške občine, razen železarne, ker številke v družbenem planu kažejo premajhen napredek v primerjavi s preteklim letom, tako v družbenem bruto proizvodu kakor tudi v dohodku nasploh. Izrazil je zaskrbljenost v zvezi z nominalnimi osebnimi dohodki v naši občini, ki stagnirajo že skoraj dve leti in bi bilo nujno, da se to stanje z večjo proizvodnjo in znižanjem materialnih stroškov izboljša. Predlagal je, da naj bi že po prvih mesecih letošnjega leta napravili temeljito analizo stanja gospodarstva v naši občini in po rezultatih te analize potem tudi odgovarjajoče ukrepi.

Po razpravi sta bila tako družbeni plan kakor tudi proračun z odgovarjajočimi popravki sprejeta.

V drugi točki dnevnega reda so razpravljali odborniki o predlogu investicij, ki bodo vložene v turizem obci-

ne Jesenice v obdobju 1964 — 1966. Zelo živa je bila razprava v zvezi z nameravano gradnjo pokritega kopališča v Kranjski gori, za katerega je skupščina na eni izmed prejšnjih sej že sprejela sklep, da bo sodelovala s 70 milijoni dinarjev pri financiranju, medtem ko bi za preostalih 70 milijonov najeli kredit pri gospodarski banki. Naknadno se je pojavila upravičena bojazen, da se takšen objekt pri sedanjem stanju turizma v Kranjski gori še zdaleč ne bo mogel sam vzdrževati ter je bilo postavljeno vprašanje, kdo bo prispeval potrebna sredstva za vzdrževanje, ki brez dvoma ne bodo majhna. Ker tozadevne rešitve zaenkrat ni videti, so odborniki z glasovanjem razveljavili svoj prejšnji sklep in s tem zaenkrat odstopamo od gradnje tega objekta v Kranjski gori.

V nadaljevanju seje so odborniki dali soglasje, da se poviša stopnja osnovnega prispevka za zdravstveno varovanje na območju naše občine za letošnje leto na 8%, ker sedanja sredstva ne zadoščajo. Končno je skup-

ščina še sprejela sklep, da bo v letošnjem letu izdala »Zbornik mesta Jesenice«, katerega namen je seznanjati širšo javnost z zgodovinsko preteklostjo, narodnoosvobodilno borbo in važnejšimi dogodki ter problemi Jesenic. Zbornik bo izšel za občinski praznik in nekaj potrebnih sredstev bo prispevala občinska skupščina, ostalo pa je priporočila delovnim organizacijam v naši občini, da naj po svojih močeh pomagajo s sofinanciranjem.

K.

DPD SVOBODA

»TONE ČUFAR« JESENICE

PROGRAM

PRIHODNJEGA TEDNA:

7. aprila 1964 ob 17. uri: »G. VERDI — Življenje in delo« — predavanje z diapozitivi in glasbenimi odlomki za Gimnazijo Jesenice in ostale srednje šole. Predava inž. Karba Avgust. (Delavski dom)

7. aprila 1964 ob 19. uri: FILMSKI VEČER z naslednjim programom: barvni zvočni film: »DEŽELA MEDU« — risanka. Nadaljevanje razgovora »FILM IN SLIKARSTVO« — velika dvorana Delavskega doma

»Dol grem,« je rekel. »Morda je ta čas prišel Pavlov.« Za vojaka je bil pogovor končan. Zastavil je dolžnosti in naložil komisarju, naj razvozla niti v meglo zastrtih dogodkov.

Martin in Poljanec sta ostala sama. Sama pod kapom preperelih svisl.

»Po tistem, kar se je zgodilo na Škrbini, še nismo vsega uredili,« je rekel Martin. »Čez nekaj dni ti bom povedal, kako je z Zrnovcem.«

Poljanec se je zasakal in vtaknil svoje velike dlani v hlačne žepe. »Težko je verjeti, da se je star, kolikor je bil, izvelkel iz tistega pekla. Je padel ali zmrznil. Povej mi, Martin! Pošten človek si. Izpred vojne te poznam. Zrnovec je bil naš. Kmet je bil in ni mi treba prikrivati, kaj ga je doletelo. Če naj v dolini ne zvedo, bom znal molčati.«

»Ko prideš prihodnjič, ti bom lahko vse natanko pojasnil,« je rekel Martin.

»Padel, zmrznil ali omagal?« je vtrajal Poljanec.

»Če bi karkoli zanesljivo vedel, bi ti povedal. Izgleda, da vedo, kaj je bilo z njim, samo Nemci. Med nami ga ni od tistega na škrbinskih previsih. Če lahko poizveš, ali ni nemara v Begunjah, mi boš pomagal odgovoriti na vprašanje o Zrnovčevi usodi. Lahko pošlješ koga proti Begunjam?«

Poljančeva zrkla so izstopila.

»Je mogoče tudi kaj takšnega. Da jim je padel v roke? Živ? Vidim, da je tale vojna le za mlade, zdržljive ljudi. Za tiste, ki jih žene notranji ogenj. Zrnovec ni bil ne komunist, ne socialist, ne nacionalist. Samo kmet je bil. Kmet, ki je imel rad svoja polja. Zato je njegov ogenj prehitro izgorel.«

Martin je odkimal. Pogled je dvignil čez smrečje proti višavju.

»Ognja je bilo v njem za tri takele vojne. Čeprav ga je prignala v gozdove zgolj slast po zemlji, je plamtel z nami. Ni bilo tisto.«

»Potem je omagal. Zaradi starosti. Vem, Martin, da v sedanjem položaju nisi predvojni brezposelni komunist, organizator stavk in ilegalni delavec, a mislim, da nisem v zmoti, če rečem, da bi raje umrl kakor lagal. Zato mi povej resnico. Reci, če kaj veš. Ne speljaj me, da bom poizvedoval do Begunj, če ste ga podsuli pod sneg! Ni prvi ne zadnji. Jutri sva lahko na vrsti ti in jaz. Reci, če veš kaj določenega!«

»Mislili smo, da je omagal in zmrznil,« je tiho odvrnil Martin. Jaz nimam osnove, da bi v to dvomil. Zadnji sem se poslovil od njega. Razšla sva se, ko že skoraj ni bilo več življenja v njegovem premrlem telesu. Potem smo se reševali in se rešili. Zdaj smo že dobrih štirinajst dni na tvojem rovtu. V tem času smo naredili vse, da bi našli njegovo truplo...«

»Kaj ste naredili?« je vprašal Poljanec. »Za vsakim človekom nekaj ostane. Na Zrnčevem telesu je bilo toliko mišic in prepletenih kit, da se ne morejo kar tako izgubiti. On bo počasi gnil. Gost je bil in zbit v trden človeški voz. Kje ste ga iskali?«

»Povsod.«

»In ga ni?«

»Ne.«

»To ne pomeni veliko. Njegova moč ni kar tako usahnila. Zavlekel se je v samoto, kjer ga ni mogoče najti. Zna se zgoditi, da ga dobe, ko bova imela midva že davno križe na najinih gomilah. No, jaz ga bom imel, tebi bodo vrezali zvezdo, kakršno si si prišil na klobuk. Gotovo ti pomeni več, kot meni križ.«

Martinova roka je samogibno segla na čelo in dvignila klobuk, da je spolzela emajlirana zvezda, prišla nad zamašeni trak, na teme in jo je obsijalo sonce.

»V teh dneh so takšni pogovori odveč,« je rekel. »Če lahko poizveš, potem nam skušaj pomagati. Zadnje dni se prepletajo skozi naše pogovore čudni dvomi. Čeprav vemo, da ni živ, nas vznemirja, ker ne moremo najti njegovega trupla.«

»Saj vsi dvomimo. O vsem, samo o svobodi ne. Ta bo edina prišla čisto zanesljivo. Tako, kakor si stojiva zdajle nasproti. Vem, Zrnovec vam bo manjkal. Meni tudi. Če se je res primerilo, kar ni bilc nikoli mogoče, bom poizvedel. Če so ga dobili Nemci živega, se je snedel, če so mrtvega zavlekli kam dol, ga bomo izkopali in mu izgrebli gomilo v višavju.«

Martin je skušal ujeti Poljančev votli pogled. Pa je starec zrl nekam v daljavo in mu ni dal svojih oči. Bilo je, kakor bi bil uprt v daljnji privid. V privid svobode, po kateri je brepenel.

Ne samo en dan v letu - ampak stalna naj bi bila skrb za reševanje problemov zaposlenih žensk

Razveselil me je članek, ki ga je objavil »Železar« s pripombami žene — delavke ob praznovanju dneva žena. Iz članka je čutiti hvaležnost, katero dolgujemo sindikalni organizaciji in upravnim organom za pozornost, čeprav ne bi mogla trditi, da so bile tega deležne žene v vseh delovnih enotah.

Toda pustimo to, praznovanje tega dneva se šele uveljavlja, morda bo kmalu zavzelo tako obliko, ki bo vseč ženskam in nad katero se tudi ostali ne bodo mogli spotikali. Čeprav še tako zanikamo, je le res, da prav ženske vedno ocenjujemo s povečevalnim steklom. Tega ne delajo samo moški, temu se često pridružujemo žene same! Osebo menim, da pretiravaje nikjer ne koristi in se ne strinjam s tem, da bi žene samo en dan v letu lahko pozabile na svoje skrbi in težave; da bi jih za en dan utapljale v pijači in pozabljanju pa še celo ne, saj to počno le obupanci. Lik naše socialistične ženske naj bi izstopal v drugačni obliki, mislim pa, da ga bomo morale šele izoblikovati. Kakor so nekaj borke, naj je bilo to v predvojni dejavnosti, vojni revoluciji ali povojni izgradnji, naletele na številne težave, v katerih so morale same poiskati svoje mesto ter ga s svojo upornostjo in sposobnostjo tudi zadržati, tako se žene šele danes uveljavljajo v spreminjajočem se družbenem razvoju, ki od nas često zahteva več, kakor zmoremo. Še posebno, če ne najdemo take podpore, kakor bi je bile potrebne, če je več tistih, ki skeptično opazujejo od strani naše napore, namesto da bi nam s trohico razumevanja priskočili na pomoč. Tako je res, kar trdi tovarišica, da se žensk 364 dni v letu le malokdo spomni (najmanj pa tedaj, ko so »pijane od dela«), čeprav bi bilo to še kako potrebno in čeprav je bilo o tem napisanih in prebranih že mnogo izčrpnih referatov z donečimi gesli o enakopravnosti in podobno. Tako se vsiljuje vprašanje, doklej bo samo 8. marec tisti dan, ko v podjetjih spregovorimo o ženi — delavki, ženi — materi in proizvajalki? Ali res potem vse leto spet zapremo oči pred problemi, ki tarejo ženske in ali so to izključno ŽENSKI PROBLEMI?

Prizadevanje, da bi v spreminjajočih se razmerah ugodno reševali problem družine in zaposlenih žensk, razbremenitev in olajšanje njihovega položaja, bi moralo biti tudi v interesu podjetij samih, ki so najbolj zainteresirana za njihovo produktivnost in dvig storilnosti. Zato bi morala le-ta v okviru komune iskati način, kako zagotoviti sredstva ter jih racionalno uporabiti v dejavnostih, kakor so: sodobna

družbena prehrana (kako dolgo že na Jesenicah govorimo o tem), v povezavi s stanovanjskimi skupnostmi pa o ustanavljanju raznih uslužnostnih servisov, služb za pomoč in razbremenitev gospodinjstev, raznih novih oblik otroškega varstva. Vse to ne bo razbremenilo le zaposlene ženske, temveč bo tudi našim zakonskim partnerjem omogočilo družbeno uveljavljanje, izobraževanje in strokovno izpopolnjevanje. Z druge strani pa si vsi želimo tudi nekaj prostega časa za zabavo, zdravo razvedrilo in rekreacijo, kulturne užitke, športno udejstvovanje itd. Delitev dela na oba zakonca v gospodinjstvu se z ozirom na nujnost in potrebe za nekaj časa še obnese, mislim pa, da si moramo vsi prizadevati, da uredimo sodobno gospodinjstvo in ga prilagodimo današnjim potrebam, ne pa obratno, da se moramo mi prilagajati zastarelim

oblikam. To pa ni več samo vprašanje osebnega interesa prizadetih, ampak naloga vse naše družbene skupnosti, da ustvarja pogoje za razvoj teh dejavnosti v raznih oblikah, ki bodo ustrezale našim potrebam in ekonomskim možnostim! Saj je tudi to sestavni del graditve naše socialistične skupnosti in našega hotenja za boljšim življenjem!

Mislim, drage sodelavke, da se bomo morale kljub sedanjim preobremenitvam nekoliko bolj aktivno vključiti v družbeno dogajanje in večkrat povzdigniti svoj glas za reševanje perečih problemov, tako v komuni kakor v podjetjih. Kot na primer sodelavke iz elektrodne oddelka, ki še vedno čakajo na toplo vodo za umivanje po delu, ali pa navijalke motorjev iz elektro delavnice, ki se čutijo zapostavljene od svojega mojstra! Le tako se bomo široko ozrle okoli sebe, zavedajoč se, da smo majhen delček naše velike družbene skupnosti, ki jo s svojimi pravici in dolžnostmi po svojih močeh pomagamo graditi — za sebe, za druge in za naša bodoča pokolenja! MI

Priprave statuta krajevnih skupnosti

Vprašanje, ali potekajo priprave za statute tako, da bodo pravočasno predloženi zborom občanov v pregled in potrditev, je v zadnjem času zelo aktualno.

Pri krajevni skupnosti »Sava«, kjer je bila že pred časom imenovana komisija za izdelavo osnutka statuta, je le-ta že dokaj dobro pripravljena. To so ugotovili na seji sveta skupnosti dne 27. marca. Sklenili so, da bodo prihodnji teden prejeli vsi člani sveta ter tudi krajevne in politične ter družbene organizacije osnutek statuta v pregled in dopolnitev. V kratkem bo sklican širši aktiv predstavnikov vseh političnih in družbenih organizacij tega področja, na katerega bodo vabljeni tudi predstavniki šole, gledališča in gospodarskih organizacij.

Tudi na prihodnjem sestanku osnovne organizacije ZKS »Sava« bo na dnevnem redu osnutek statuta. V ta namen bo pripravljen več izvodov osnutkov, da ga bodo predhodno preštudirali vsi člani aktiva in posamezni predstavniki političnih in družbenih organizacij ter ustanov.

Končni sklep je, da bomo osnutek statuta po dopolnitvah in popravkih, katere bo ugotovil aktiv in posamezni člani, razmnožili v toliko izvodih, da ga bo prejela vsaka hiša ali celo družina. Tako smo lahko prepričani, da bo statut res odraz

dobro premišljenega dela vseh občanov tega območja. Popolnoma pravilno je mnenje sveta skupnosti, da bo tako skoraj vsak občan osnutek vsaj v bistvu pregledal, ker bo v njem našel gotovo nekaj, kar ga bo zanimalo. Upamo, da bo na zborih občanov iznešenih dovolj koristnih predlogov. Če nam to uspe, bo dosežen smoter, ki smo si ga zadali v začetku pripravljanja statuta krajevnih skupnosti.

S.

ZAHVALA

Ob nenadni izgubi drage mame

MARIJE PUC

se iskreno in pristrčno zahvaljujemo vsem, ki so nam pomagali in izrekli sožalje.

Zahvaljujemo se pevcem Svobode s Hrušice, lastnikom osebnih avtomobilov, darovalcem vencev in cvetja. Zahvaljujemo se tudi sorodnikom in vsem, ki so jo tako lepo spremili na njeni zadnji poti.

Zalujoči: sin Franci, hčerke Minka in Cilka z družinami

S poti po Avstriji Ustavili smo se na Dunaju

Rahla meglica je pokrivala pokrajino na obeh straneh ceste, po kateri smo brželi proti Dunaju, glavnemu mestu AVSTRIJE. Na obeh straneh so se vrstile dolge in široke njive med redkimi naselji na robu gričevja. Naselja so postajala vse gostejša in gostejša, majhna, blatna rečica je prešla v utrjen kanal, ki je Dunaj varoval nekdanj pred sovražniki. Zagledali smo že tudi cestno železnico in dvorec Schönbrunn. Z avtobusom si bomo ogledali Dunaj, tako nam je sporočil vodič. Sicer bi bilo 14 dni premalo, zato pa en dan preveč.

Na Dunaju, nekdanji prestolnici Avstroogrske, z eno najstarejših univerz, kjer so se šolali tudi naši znameniti rojaki, je vse polno spomenikov in znamenitosti. Od lepe in velike opere, gledališča, muzejev, cerkva do prekrasnega dvorca bivših vojskovodij (Belvedere) in nekdanje vladne palače cesarjev Schönbrunn, vse je vredno ogleda. Dunaj je tudi središče umetnosti in znanosti, kulture in športa in sicer že stoletja,

odlikuje pa se glavno mesto Avstrije tudi po krasnih parkih, ki so zelo lepo negovani in velikem živalskem vrtu z akvarijem. Z zanimanjem pa si človek ogleda tudi velike trgovske hiše v središču mesta.

Vse to smo zapazili iz avtobusa in se ob 14. uri ustavili pred hotelom, kjer je bila za nas rezervirana večerja, prenočišče in zajtrk. Že čez pol ure smo bili spet vsi v avtobusu in na poti v Schönbrunn s 1400 sobami. Pred dvorcem je veliko dvorišče, urejeno kot park s številnimi vodometi. Tudi za dvorcem so lepi parki in drevoredi, kjer dunajske mamice vozijo svoje otroke. To je pa tudi sprehajališče upokojencev, študentov, izletnikov in mladih zaljubljenecv. Sedem šilingov sem moral odšteti za vstopnino, da sem si lahko ogledal notranjost. Pisana družina izletnikov raznih narodnosti smo bili. »Spoštovane dame in cenjeni gospodi,« je začel uniformirani že starejši vodič. »Čast mi je, da vam lahko razkažem to zgodovinsko zgradbo, ki jo je dala zgraditi cesarica Marija Terezija. Gradili so jo šest let, opremljali pa 20 let.« Itd., itd. Iz sobe v sobo, od ene znamenitosti do druge, iz lepe dvorane v še lepšo. Ni mogoče opisati vseh dragocenosti v teh številnih in bogato opremljenih dvoranah v dvorcu, ki je bil zgrajen z denarjem vseh ponižanih in zapostavljenih. V pol ure je bil ogled končan.

Nekateri smo se napolnili v živalski vrt, od tod pa v znamenito cerkev sv. Štefana, toda vhod v stolp je bil že zaprt. No, na manjši stolp so nas vseeno še spustili. S ploščadi je bil prekrasen razgled po vsem Dunaju. Mrak je že začel zagrinjati mesto in prižigale so se luči, reklamni napisi. Kmalu se je ves Dunaj bleščal od številnih prižigajočih in ugašajočih se lučk in ni mi bilo žal desetih šilingov, ki sem jih moral odriniti ob vstopu v dvigalo. Treba bo na večerjo. Spotoma sem zašel v marsikatero trgovsko hišo, vendar sem bil s šilingi preslab, zato sem jih kar hitro zapuščal. Toda kako najti hotel, v katerem me čaka večerja in sedaj že zaželjena postelja. Nisem hotel ljudi preveč spraševati, toda vse bolj se mi je zdelo, kot da hodim v krogu. Naposled sem se odjunačil ter le povprašal. Mlajši moški, ki je pravkar nekaj popravil pri avtomobilu, mi je prijazno opisal pot in ko sem se mu zahvalil z zavojčkom naših cigaret, me je povabil v avto. V nekaj minutah sem bil pred hotelom, ki bi ga sicer verjetno še zelo dolgo iskal.

Zvečer smo bili še v Pratu — zabavnem parku polnem vrtiljakov in igralnic. Pozno zvečer smo se poslovili, naslednje jutro po zajtrku pa smo tudi Dunaju dali slovo. Namenili smo se v Kapfenberg, vendar o tem kdaj drugič.

Kaj bomo gledali v kinu?

KINO »RADIO«

4. in 5. aprila ameriški barvni film FANNY, predstave 4. aprila ob 17. in 19.30 uri, 5. aprila ob 15., 17.30 in 20. uri. Cene vstopnicam zvišane.

6. aprila ameriški barvni CS film OVCAR, ob 17. in 19. uri.

7. in 8. aprila špansko-francoski barvni CS film MADAME SANS GENE, ob 17. in 19. uri.

9. in 10. aprila francoski VV film MACKA STEGUJE KREMPLE, ob 17. in 19. uri.

11. aprila italijanski barvni CS film SANSONE PROTI NASILNEŽEM, ob 17. in 19. uri.

KINO »PLAVŽ«

4. in 5. aprila špansko-francoski barvni CS film MADAME SANS GENE, ob 18. in 20. uri, v nedeljo tudi ob 16. uri.

6. in 7. aprila ameriški barvni film FANNY, ob 18. in 20.30 uri. Cene vstopnicam zvišane.

9. in 10. aprila švedski film DIVJE JAGODE, ob 18. in 20. uri.

11. aprila italijanski barvni CS film BRATA S KORZIKE, ob 18. in 20. uri.

KINO ZIROVNICA

4. aprila ameriški barvni film POLET V PRIHODNOST.

5. aprila italijansko-francoski barvni CS film BAGDADSKI TATIC.

8. aprila ameriški barvni film FANNY. Cene vstopnicam zvišane.

11. aprila švedski film DIVJE JAGODE.

KINO DOVJE

4. aprila italijansko-francoski barvni CS film BAGDADSKI TATIC.

5. aprila ameriški barvni film POLET V PRIHODNOST.

9. aprila ameriški barvni film FANNY. Cene vstopnicam zvišane.

11. aprila špansko-francoski barvni CS film MADAME SANS GENE.

KINO KOROSKA BELA

4. aprila švedski film DIVJE JAGODE.

5. aprila ameriški barvni CS film ORJAK Z RODOSA.

6. aprila špansko-francoski barvni CS film MADAME SANS GENE.

11. aprila franc. VV film MACKA STEGUJE KREMPLE.

KINO KRANJSKA GORA

4. aprila ameriški barvni CS film ORJAK Z RODOSA.

5. aprila švedski film DIVJE JAGODE.

9. aprila špansko-francoski barvni CS film MADAME SANS GENE.

10. in 11. aprila ameriški barvni film FANNY. Cene vstopnicam zvišane.

DEŽURNI ZDRAVNIK

Za čas od 3. aprila od 12. ure do 10. aprila do 12. ure

ZAHOJNI DEL JESENIC: dr. Milan Čeh, Jesenice, Cesta maršala Tita 88, tel. 245 — interni 728.

VZHODNI DEL JESENIC: dr. Franc Trampus, Jesenice, Cesta revolucije 9, tel. 245 — interni 874.

kaj je novega v gledališču?

GLEDALIŠČE

SOBOTA, 4. aprila

Ob 17.30: W. Bauer RDEČE IN MODRO V MAVRICI. Šolska predstava za osnovno šolo »Prežihov Voranc«.

Ob 19. uri: W. Bauer RDEČE IN MODRO V MAVRICI. Šolska predstava za osnovno šolo »Tone Cufar«.

Delo kino krožka LT na ŽIC

Letos poteka že četrto leto, odkar je bilo ustanovljeno društvo Ljudske tehnike pri železarskem izobraževalnem centru. Takrat je začel z delom tudi prvi kino krožek v jeseniški občini.

Prvo leto je predaval prof. Lujo Žorga iz Ljubljane. Takrat smo tudi prvič snemali. Najprej poskusno, na koncu šolskega leta pa smo posneli naš prvi igrani film »Želja«. Vsebinsko je film zelo uspeh, vendar smo snemali brez svetlomera in pri notranjem snemanju nismo izbrali pravilne zaslonke in so zato ti posnetki pretemni.

V letu 1961/62 sta delovala dva kino krožka. Začetni, ki ga je vodil tov. Murn in nadaljevalni, katerega sem moral voditi sam, ker je prof. Žorga odšel nazaj v Ljubljano. V tem letu smo dobili poleg 8 mm kamere C kategorije še nekaj najosnovnejšega pribora. Člani začetnega kino krožka so snemali film »O, Vrba«, ki je bil, razen notranjih posnetkov Prešernove hiše, popolnoma neuporaben. Člani nadaljevalnega krožka pa smo snemali film o poklicni šoli. Ker nam je zmanjkalo filma, je ostal nedokončan.

V letu 1962/63 smo delali samo člani nadaljevalnega kino krožka. V načrtu smo imeli poleg teorije še dokončno snemanje filma »Poklicna šola«. Ko pa smo lani na koncu marca dobili obvestilo iz Foto-kino zveze Jugoslavije, da se lahko udeležimo II. festivala pionirskega in mladinskega filma v Beogradu, smo pričeli pospešeno snemati film »Zgodovina železarne Jesenice«. Zaradi kratkega roka (en mesec) pa ga nismo uspeli izdelati tako hitro, da bi z njim sodelovali v konkurenci. Prikazan je bil izven konkurence. Bil je pohvaljen, vendar najbrž nekoliko pretirano, saj sploh ni bil popoln in ga bomo poskušali dokončati letos.

V letošnjem šolskem letu so se vključili v naš krožek poleg učencev poklicne šole

še gimnazijci. Že v začetku šolskega leta so skoraj vsi člani krožka pisali scenarij na temo »Na pločniku je najdena denarnica in...«, ki jo je razpisal mednarodni odbor za mladinski film (UNESCO) za letošnji festival v Benetkah.

Izmed osmih scenarijev smo izbrali scenarij Zvonke Stefanciosa, dijakinje II. razreda gimnazije. Scenarij in snemalna knjiga sta bila dokončana v novembru, za snemanje pa smo določili marec in april. Zato smo med tem časom imeli teoretična predavanja s prikazovanjem naših 8 mm filmov, ker smo v jeseni dobili svoj projektor. Imeli smo tudi vaje za snemanje filma. Poleg avtorice scenarija bodo sodelovali še: Draga Ouček, Mirko Kunšič, Anton Svetanič, Vito Vauhnik, Danica Kogovšek, Janez Gartnar in še nekaj

drugih. S snemanjem filma so začeli pred štirinajstimi dnevi. Do sedaj smo snemali samo notranje kadre. Upamo, da bomo film dokončali pravočasno.

Do letos smo imeli največ težav, ker nismo imeli projektorja, da bi posnete filme lahko pregledali. V bodoče pa bomo morali kupiti še montažno mizico in še eno kamero, ker imamo s sedanjjo, ki ima samo normalni objektiv, premajhne izrazne možnosti. Opremiti pa bo treba tudi temnico, ki naj bi bila v novem internatu. Upamo, da nam bosta odbor občinske Ljudske tehnike in uprava ŽIC še naprej pomagala in se jima najlepše zahvaljujemo za dosedanje pomoč.

Na Jesenicah bi bilo vsekakor potrebno ustanoviti kino klub, katerega člani bi bili lahko vsi, ki se zanimajo za film. Klub pa bi organiziral krožke po vseh šolah naše občine. Želimo, da bi filmsko dejavnost čim bolj razširili med jeseniško mladino.

Janez Hrovat

Delovni pometek iz kratkega filma »Denarnica«, ki ga snemajo člani kino krožka na ŽIC

Remont v valjarni 2400 uspešno zaključen

V ponedeljek 23. marca ob 6. uri zjutraj so začeli z remontom, ki je trajal do 1. aprila. Remont je potekal brez večjih motenj po vnaprej določenem načrtu. Pri remontnih delih so sodelovali člani naslednjih kolektivov: vzdrževanje Javornik, mehanična in konstrukcijska delavnica Jesenice, Elektrosignal, Vatrostalna in SGP Projekt.

Med remontom so v celoti obnovili obe ogrevni peči. Dno potisne peči je obloženo z ognjeodporno maso predvsem zato, da se bo oprijemala škaja. Tudi na tej peči so dela v zaključni fazi in so v četrtek začeli že s sušenjem peči, medtem ko bo peč lahko začela obratovati šele v prihodnjem tednu.

Proga z grebenjaki in strojnico je bila v določenem roku usposobljena za obratovanje, prav tako tudi ostali stroji v adjustaži. Največ težav so imeli z obnavljanjem nastavne naprave na progi ter z delom na izstopni steni na potisni peči ter pri raznih predelavah na dviznih mizah, od katerih pa so morali odstopiti.

Rezervne dele ter ostali material, ki so ga potrebovali pri remontu, so pripravili že prej, zato zaradi tega

ZAHVALA

Čutim dolžnost, da se v svojem in v imenu sestre Mire in brata Ladota ter ostalega sorodstva iskreno zahvalim za izraze sožalja ob nenadni izgubi dragega očeta

FRANCA KOFLERJA

V času žalosti so nam bili izrazi sočustvovanja v veliko uteho. Posebno zahvalo smo dolžni kolektivu jeklovleka za denarno pomoč.

Kako cenjen je bil dragi pokojnik med sodelavci in znanci, so mnogi dokazali z udeležbo na pogrebu. Zahvala tudi govornikom in darovalcem vencev, ki so gomilo zasuli s cvetjem, pokojnikovi sodelavcem iz martinarne, organizaciji ZZB NOV, društvu upokojencev in alpinističnemu odseku PD Mojstrana.

Vaša pozornost in sočustvovanje nam je bilo v veliko tolažbo.

Stanko Kofler,
za sorodstvo

ŽELEZAR

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA ŽELEZARNE JESENICE — Ureja redakcijski odbor — Glavni in odgovorni urednik Remigij Noč — Rokopisov in fotografij ne vračamo — Naslov: Uredništvo Železarja, Železarna Jesenice. Tel. int. 758 in 394 — Tisk CP - Gorenjski tisk.

Nekaj več o odbojki

V nedeljo dopoldne so bile odigrane tri prijateljske tekme v odbojki. V telovadnici osnovne šole so se zbrala moštva Žirovnice, Kanala in Jesenic. Najprej so se pomerili Jeseničani in Žirovničani (3:1), druga je bila na vrsti tekma Žirovnica in Kanal (3:1) in kot zadnja Jesenice : Kanal (3:0).

Ker smo hoteli zvedeti nekaj več o odbojki na Jesenicah, smo poiskali trenerja Vikija Krevslja. Naj vam ga bolje predstavimo. Tovarš Krevsel, večkratni slovenski reprezentant v odbojki, je bil stalni član odbojarskega kluba v Ljubljani, večkratni državni reprezentant in kandidat za olimpijske igre. Končal je višjo šolo za telesno vzgojo. Sedaj je zaposlen kot referent za rekreacijo v

naši železarni. Tole je povedal:

»Današnje tekme so bile kontrolnega značaja. V teh tekmah sem hotel videti, kaj fantom manjka, zato sem si tudi vse skrbno zabeležil. S sedanjim moštvom Jesenic sem zadovoljen, saj so fizično kar dobro pripravljeni. Imajo pa napake, ki jih bom skušal čimprej odpraviti. Treniramo dvakrat tedensko,

Viktor Krevsel

kar pa je premalo. Ko bo vreme dopuščalo treninge na prostem, se bomo dobili trikrat tedensko. Priprave potekajo načrtno. Jedro moštva sestavljajo starejši reprezentantje: Prešeren, Bajt ter mlajši igralci Potočnik, Bogataj, Resler, Zmitek itd. So pa še mlajši, katerih pa še nisem izbral. Na trening prihaja redno 12 igralcev. Zaradi odsotnosti nekaterih igralcev, ki študirajo v Ljubljani, imamo treninge v sobotah. Tehnično grešimo največ pri sprejemanju žoge, servisih in tolčenju od bloka odbitih žog. Zaradi teh napak je igra raztrgana in akcije zaključene nedokončane. Kar se tiče praktičnih priprav igralcev nujno terja, da mnogo igrajo skupaj. Taka taktika priprav terja od vsakega posameznika, da pokaže svoje sposobnosti. Naš cilj je igrati za ponos in zadovoljstvo Jeseničanom, kar pa je zelo težko. Ker tekmujemo v prvi slovenski ligi je konkurenca zelo močna, zato želimo, da bi se čimbolje uvrstili, kar pa je odvisno od igralcev, trenerja in funkcionarjev. So pa tudi temne strani odbojke na Jesenicah, saj posvečamo premalo pozornosti mladini in ženskam. Odbojka je panoga, v kateri lahko nastopajo vsi, stari in mladi. Odbojka se je razvila zadnja leta po celem svetu,

tako da se v Sovjetski zvezi ukvarja z njo 3 milijone ljudi. Nedavno tega je bila uvedena tudi v program olimpijskih iger. Tudi v Jugoslaviji je eden najbolj razvitih športov. Zato imamo na Jesenicah nalogo, da privabimo čimveč mladine, da bo hrog izbire čimvečji. S tem nočem reči, da se odbojka na Jesenicah ne igra, igrajo jo precej po šolah. V ŽIC vzgaja mlade odbojkarje tov. Oblak, na gimnaziji pa prof. Žmitek, pa je vsekakor premalo. Tako sedaj to športno panogo gojijo v glavnem samo na Jesenicah in Žirovnici. Škoda je tudi, da odbojke ne igrajo po osnovnih šolah izven Jesenic. Tako bi se takoj lahko razširila po vsej občini.

Karlin

Rekordna odprema v marcu

Tik ob zaključku današnje številke smo zvedeli, da so v marcu odpremili 3889 ton paličastega železa. To je doslej največja mesečna odprema. Kolektivu odpremne oddelka na Javorniku k uspehu iskreno čestitamo!

Visok poraz na domačem igrišču

V nedeljo, 29. marca je bila na Jesenicah odigrana prva nogometna tekma v spomladanskem delu gorenjske nogometne lige. Na razmočenem in blatnem igrišču sta se srečali enajstoric NK Jesenice in NK Škofja Loka. Zmagali so gostje z rezultatom 6:0 (2:0). Domači nogometaši so bili enakovredni nasprotnik le v prvem delu igre, nato pa so naglo popustili in v kratkem času prejeli štiri gole. Maloštevni gledalci so lahko ugotovili, da moštvu primanjkuje kondicije, poleg tega pa bi ga morali okrepiti z nekaterimi starejšimi in izkušenimi igralci. Tudi ta tekma je pokazala, da brez dobrih strokovnih priprav ter nasvetov, ki bi jih lahko dal trener, moštvo ne bo doseglo večjih uspehov niti boljše uvrstitve v gorenjski nogometni ligi. Prihodnjo nedeljo igrajo Jeseničani povratno prvenstveno tekmo v Naklem pri Kranju.

Iz jugoslovanskih železarn

ŽELEZARNA ILIJAS

V Železarni Ilijaš so dobili novega direktorja. Občinska skupščina je na predlog komisije za imenovanje postavila za novega direktorja Mileta Markiča. Do sedaj je bil na raznih odgovornih dolžnostih v Ljubuškem in Vrešu.

Dosedanji direktor Đemal Kapetanović je na lastno prošnjo bil razrešen dolžnosti zaradi slabega zdravstvenega stanja.

Partizanski invalidski zbor na Jesenicah

V soboto 18. aprila bo na Jesenicah v gledališču »Tone Čufar« ob 19.30 uri, koncert Partizanskega invalidskega pevskega zbora, v okviru 20-letnice njegovega obstoja. Vstopnice lahko že sedaj rezervirate v upravi gledališča ali na telefon, št. 200.

U.

Koncert Slovenskega okteta

V ponedeljek 6. aprila ob 19.30 uri bo v gledališču »Tone Čufar« gostoval slovenski oktet, ki se je pred kratkim vrnil z uspešnega gostovanja v ZDA. Program koncerta bo v celoti nov in bo obsegal dela od renesanse do narodnih pesmi

Ce še nisi postani član AMD

Avto-moto društvo na Jesenicah dosega vidne uspehe predvsem na področju tehnično-prometne vzgoje voznikov motornih vozil — amaterjev. Prirejanje tečajev za A in B kategorijo in tečajev za mopediste je že preseglo

ZAHVALA

Ob prerani smrti ljube mame, stare mame, sestre in tete

JOŽEFE POTOČNIK

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so nam v dneh težke izgube stali ob strani, izrazili sožalje, darovali vence in spremili pokojnico na zadnji poti.

Posebno se zahvaljujemo primariju dr. Brandstetterju, dr. Debenjakovi ter osebju internega oddelka jeseniške bolnišnice za skrb, nego in izredno požrtvovalnost v času njene bolezn. Hvala tudi dr. Tancarju za dolgoletno zdravljenje.

Prav tako se zahvaljujemo sosedom, sostanovalcem, posebno tov. Podgornikovi za pomoč, tov. Malenškovi in tov. Noču za poslovilne besede ob odprtem grobu, pevcem za žalostinke in lastnikom osebnih avtomobilov.

Zalujoča hčerka Mila z družino, sestra in brat z družino, nečakinji z družino ter ostalo sorodstvo

zmogljivosti avto-moto šole, ki deluje v okviru društva. Perspektivno pa se bo ta dejavnost še povečala. Poleg vzgajanja novih voznikov pa so avto-moto društva dolžna vzgajati in izobraževati svoje člane tudi z razvojem cestnega prometa, novostmi v cestno-prometnih predpisih, tehniki vožnje, vzdrževanja motornih vozil, nujenja prve pomoči ob prometnih nesrečah na cesti, postopku ob prometni nesreči in podobnem. To dopolnilno izobraževanje pa bo enostransko vse dotlej, dokler ne bodo vsi vozniki — amaterji včlanjeni v avto-moto društva.

Avto-moto zveza Slovenije priporoča zaradi tega vsem AMD, naj pridobivajo tudi člane in ne samo tečajnike. Tudi AMD Jesenice želi za še enkrat povečati število sedanjih članov. Propagandna komisija, ki že deluje v okviru društva, bo stalno seznanjala člane in ostale lastnike motornih vozil z dejavnostjo AMD Jesenice, z uslugami, ki jih nudi društvu svojim članom, uslugami, ki jih nudi Avto-moto zveza Slovenije lastnikom legitimacij POMOC — INFORMACIJE; o prirejanju tečajev in izletov in o vseh novostih za voznike motornih vozil. Člani AMD imajo pravico do brezplačnega izrabljanja vseh binit AMD in cestne službe Pomoč — informacije.